

מזכרת

מה"שלושים" של
המשב"ק ר' מאיר הארליג ע"ה

ער"ח מנ"א ה'תשפ"ג
שנת הקהל

פתח דבר

בקשר עם התועדות חסידים לרגל סיום השלשים לפטירת אבינו, המשב"ק הרב מאיר הארליג ע"ה, הננו מו"ל תשורה - קובץ זכרון.

*

חייו של ר' מאיר קודש היו לנשיא הדור.

לאורך כל השנים, מאז תחלת הנשיאות, לא מש מתוך האהל כפשוטו. תמיד הי' במחיצתו הק' של הרבי, ועסק במלוא מרצו בעבודתו בשימוש בקודש, ובהתעסקות בעניניו הק' של הרבי.

באתערותא לעילא, עסק בימי חג הסוכות בזיכוי קהל עדת החסידים לברך על הד' מינים של הרבי.

ובהזדמנות מסויימת שיבחו הרבי על האיכפתיות שמראה על שמירת זמנו הק'.

הי' האחראי להבאת ה"תורמוס" מביתו הק' מדי יום ביומו.

בקשר עם כך, זכה ליחס מיוחד מאת הרבנית הצדקנית נ"ע. אירע פעם אשר קנה טלית חדשה עבור הרבי בשליחות הרבנית, ואף אירע פעם שהרבי שלח אותו לביתו הק' להודיע לרבנית דבר מה.

במשך שנים התעסק בעת התפילות בהזזת הכסא עבור הרבי. כאשר התפלל הרבי לפני התיבה, אירגן וסידר את הנרות בעמוד החזן, והשיג לשם כך נרות מיוחדים מאה"ק.

בהתועדויות הקודש סידר ואירגן את היין והמזונות עבור ההתועדות. כאשר הרבי ערך הבדלה במוצאי החגים, החזיק את הנר עבור ברכת האש.

אחרי לוויות ל"ע, סידר את המים לנטילת ידים עבור הרבי.

בעת חלוקות דולרים וקונטרסים, עמד בסמוך וסייע בכל הנצרך. ועוד כהנה וכהנה פעולות גדולות וקטנות בשימוש הנשיא.

ר' מאיר זכה ליחס של קירוב גלוי מאת הרבי.

בעת קידוש לבנה, פעמים רבות אמר הרבי "שלום עליכם" אליו.

לאחר חלוקת כוס של ברכה, במוצאי חג שחל בשבת, כאשר אמר הרבי "ויתן לך", אמר זאת מתוך סידורו של הרבי. הי' זה לפי הוראה שקיבל מהרבי בשנים הראשונות, ומאז נהג כן. ואף היו כמה פעמים

במשך השנים, שהרבי הזיז את הסידור לעברו.

לאחר השבעה אחר פטירת אביו הרב מרדכי ע"ה (אשר סיום השלשים חל בהשגחה פרטית ביום היארצייט שלו, כ"ט תמוז), המשיך לבוא לתפילות בביתו הק', כאשר הרבי התפלל לפני העמוד בשנת האבילות. וזכה, אשר הרבי הודיע שמעתה ר' מאיר יאמר את הקדיש אחרי קריאת התורה. [כך נמשך הדבר עד יום סיום אמירת הקדיש ע"י הרבי, שאז הורה למסור לר' מאיר אשר היום הרבי יאמר את הקדיש].

ר' מאיר התעסק רבות בעניניו הק' של הרבי. בין השאר הי' ממונה לאסיפת דמי "מעמד פרטי", לאסיפת כספים עבור הרבי.

מאז שנת תשל"ט, כאשר מלאה שנה ליום הגדול והבהיר ר"ח כסלו תשל"ח, התעסק ר' מאיר מדי שנה בשנה במלוא המרץ בסידור ההתועדות והחגיגה המרכזית ב-770. [גם בהתועדות והחגיגות לרגל יום הבהיר י"א ניסן, ויום הבהיר כ"ח סיון, הי' ר' מאיר הרוח החי' באירגונם וסידורם].

ר' מאיר רשם לעצמו יומן מהנהגותיו הק' של הרבי במשך שנים רבות*. כמו כן, עסק בחיות באסיפת מכתבים ומענות קודש של הרבי.

עין טובה נהג באחרים, והי' שולח מכתבים לחבריו השלוחים ברחבי תבל, בהם תיאר את הנעשה במחיצתו הק' של הרבי. וזכה בקשר עם פעילותו זו לכמה התייחסויות מהרבי.

*

תקוותנו אשר הקובץ יחזק את אור וחום ההתקשרות לרבי,

והעיקר שנזכה זעהן זיך מיטן רבי'ן והוא יגאלנו תיכף ומיד ממש.

משפחת הארליג

ער"ח מנ"א ה'תשפ"ג

שנת הקהל

ברוקלין, נ.י.

(* חלקם נתפרסמו במשך השנים האחרונות ע"י מערכת RebbeDrive.

רגעים במחיצת הרבי

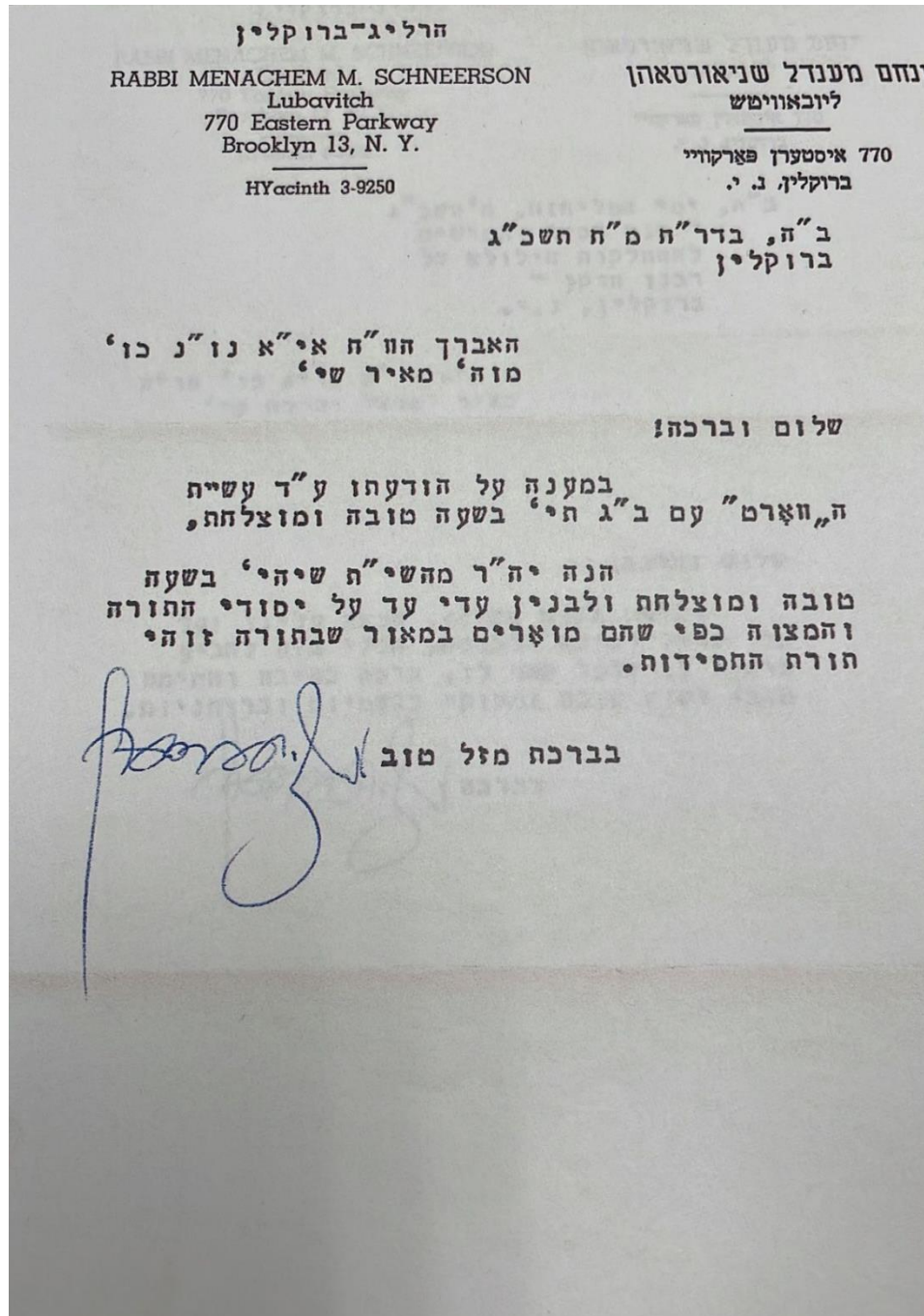

א – מכתבים לר' מאיר, לאביו הרב מרדכי ולאמו הרבנית בונא ע"ה

א

מכתב בדר"ח מ"ח תשכ"ג

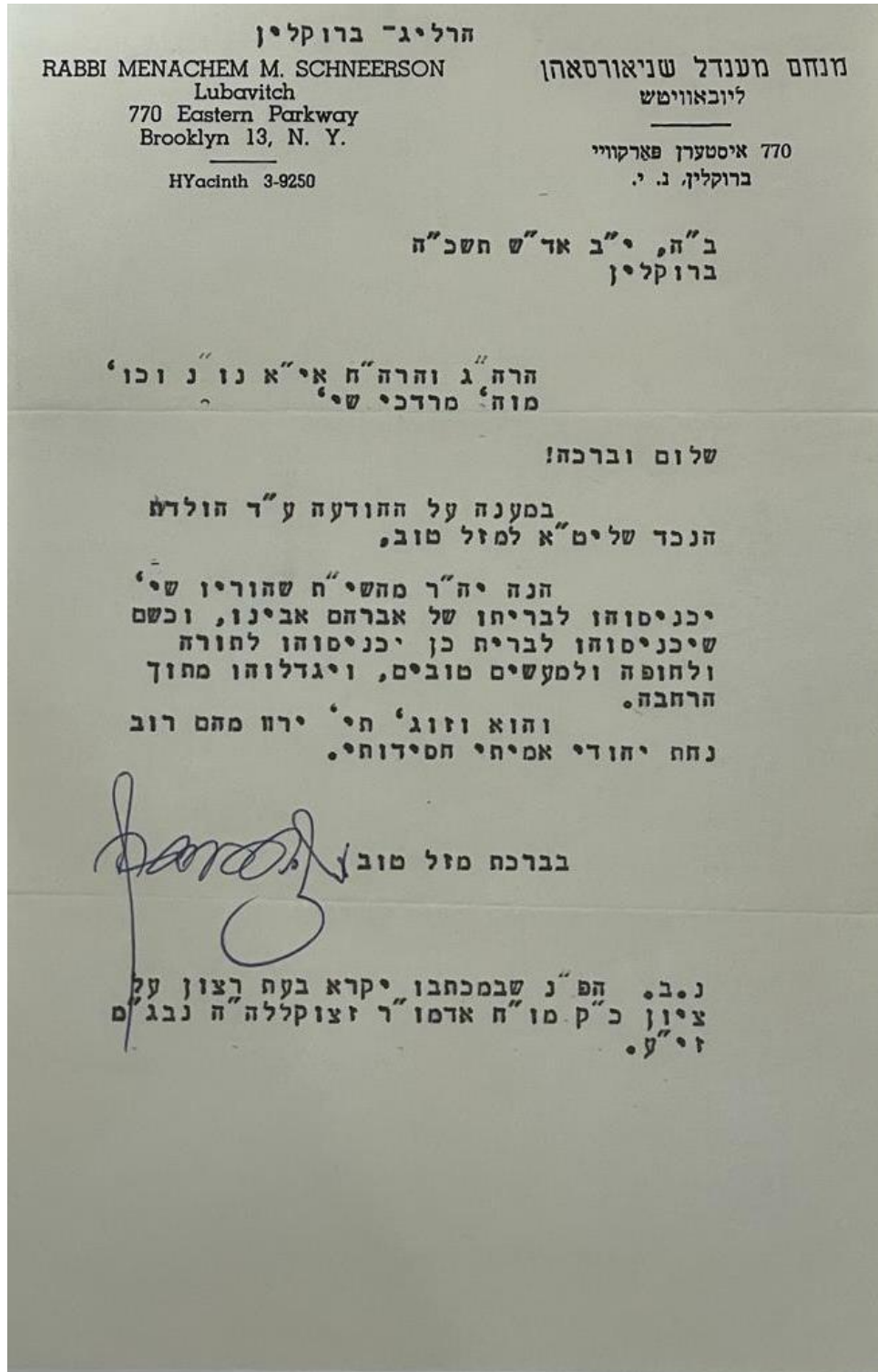
מכתב שקיבל ר' מאיר ע"ה בקשר עם מסיבת ה"ווארט" שלו.

ב

מכתב י"ב אד"ש תשכ"ה

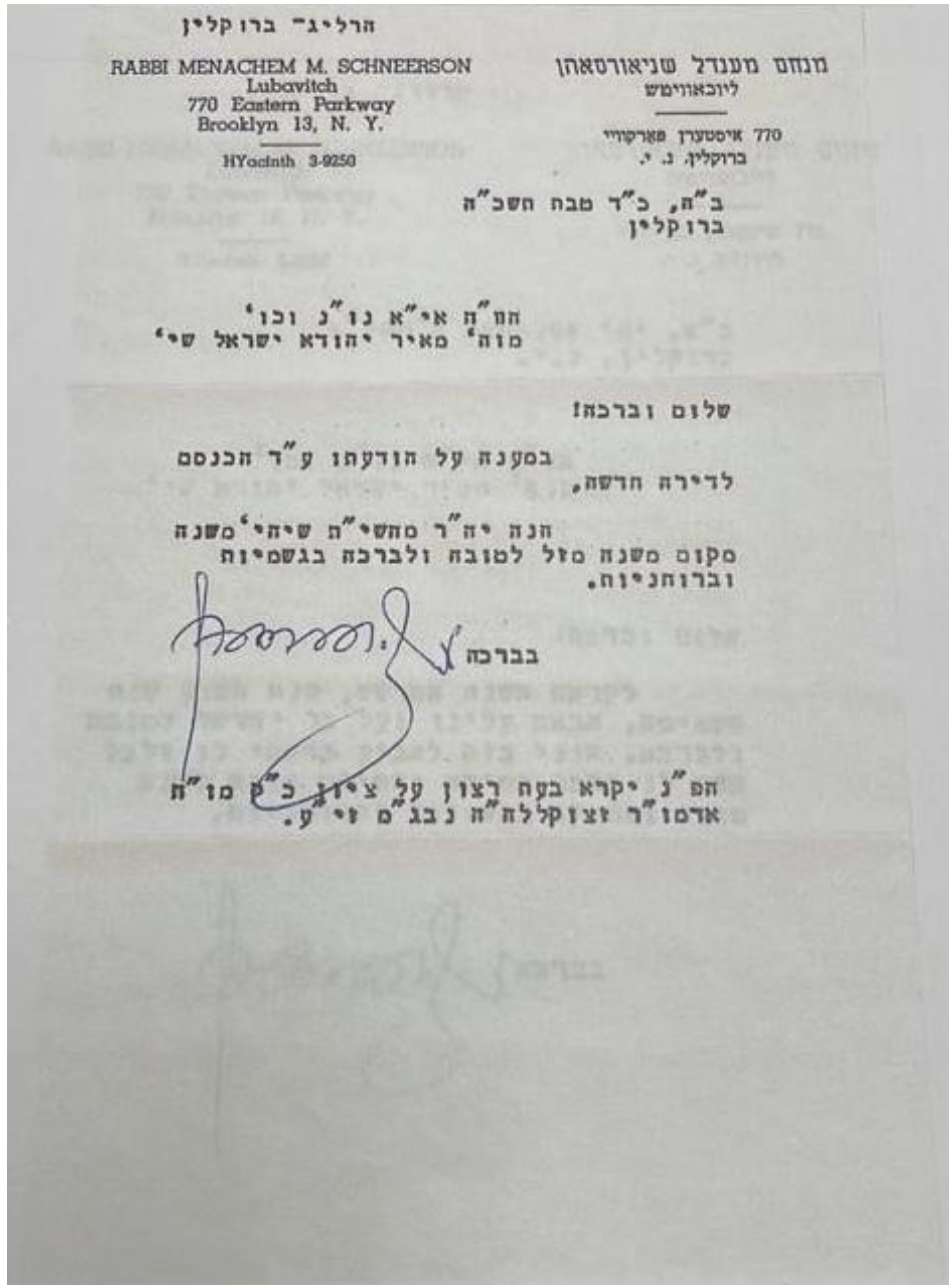
מכתב להרב מרדכי הארליג ע"ה, בקשר להולדת הבן לבנו ר' מאיר.

ג

מכתב כ"ד טבת תשכ"ה

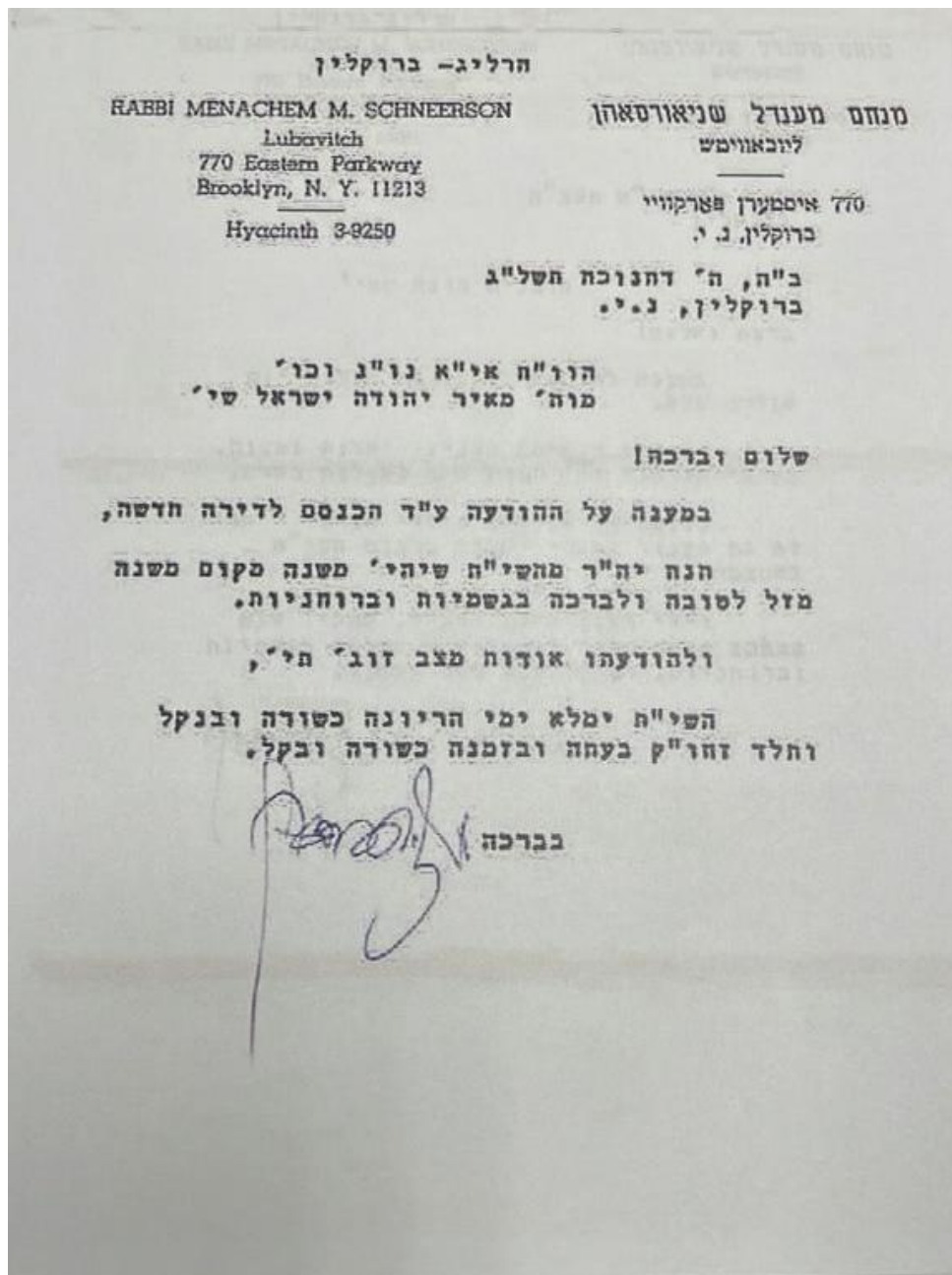
מכתב שקיבל ר' מאיר ע"ה בקשר עם הכניסה לדירה חדשה.

ד

מכתב ה' דחנוכה תשל"ג

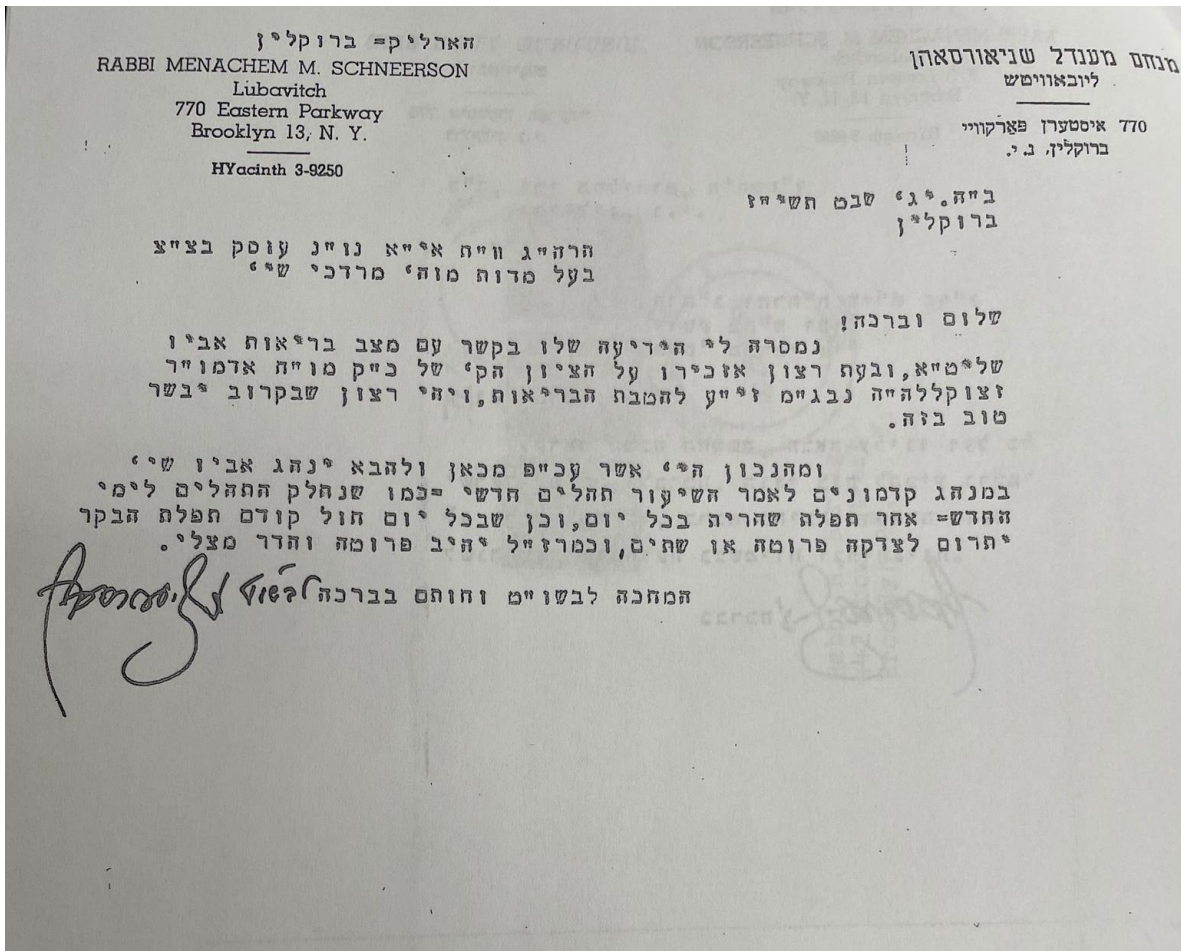
מכתב שקיבל ר' מאיר ע"ה בקשר עם הכניסה לדירה חדשה.

ה

מכתב יג' שבט תשי"ז

מכתב להרב מרדכי הארליג בקשר למצב בריאות אביו.

.. יתרום לצדקה פרוטה או שתיים, וכמרוז"ל יהיב פרוטה לעני והדר מצלי.

המחכה לבשו"ט וחותם בברכה לבשו"ט חתי"ק

בי"ה, ג' סיון תשי"ח

ברוקלין

הרה"ג הרה"ח אי"א נוי"נ עוסק בצ"צ וכו' מו"ה מרדכי שי

שלום וברכה!

במענה למכתבו משילהי אייר, בו מעורר ע"ד:

(א) מה שאמרו בשמי, שתפילין הנשלחים מאה"ק ת"ו אף שנכתבו שם ע"י סופר יר"ש וכן הבתים נעשו ע"י אינשי דמהימנא, צריכים לבודקם כאן בקבלתם.

טעמי ונמוקי, כי קרא והי' כ"פ שפקידי המכס פתחו את הבתים, (מפני שחששו שטמון בתוכם אב"ט ומרגליות), ומובן שכשחזרו ותפרו הי' מקום לכמה שגיאות, ומהם גם בענינים המעכבים.

(ב) במנהג חב"ד - שמדקדקים באתרוגי קלבריא דוקא.

מה ששמעתי ונראה לפע"ד ע"פ נגלה כתבתי לא' - ומוסג"פ העתקה. וכן העתקתי בהערות בקונטרס סוכות של שנת תשי"ב, עמוד נט'. ומסומן שם גם לשיחת כ"ק מו"ח אדמו"ר בזה,

ומה שהעיר מדרז"ל עה"כ, לא תחסר כל בה אפילו פלפלין, - הנה פשיטא שארץ ישראל מסוגלת לגדול פרי עץ הדר ולא גרע מפלפלין, אבל אין זה מכריח שבהווה נמצאים בפועל באה"ק ת"ו פרי עץ הדר בתכלית ההידור, והרי בכתוב מדובר ע"ד היכולת והאפשריות, ולא תמיד בא בפועל. ובמש"כ ממה שנאמר גפרית ומלח שריפה כל ארצה לא תזרע ולא תצמיח ולא יעלה בה כל עשב וכו'. ועוד שהרי באתרוג ענין ההדור הוא מגופה של מצוה, שמזה **משמע** שהדור מצוה זו הוא תכלית ההדר. ואין **חסרון** בלא תחסר כל בה - באם תכלית ההדר תהי' במשמני הארץ זו קלבריא של יון.

בכבוד ובברכה, בנוסח הרב הוא כ"ק מו"ח אדמו"ר

לקבלת התורה בשמחה ובפנימיות **חתי"ק**

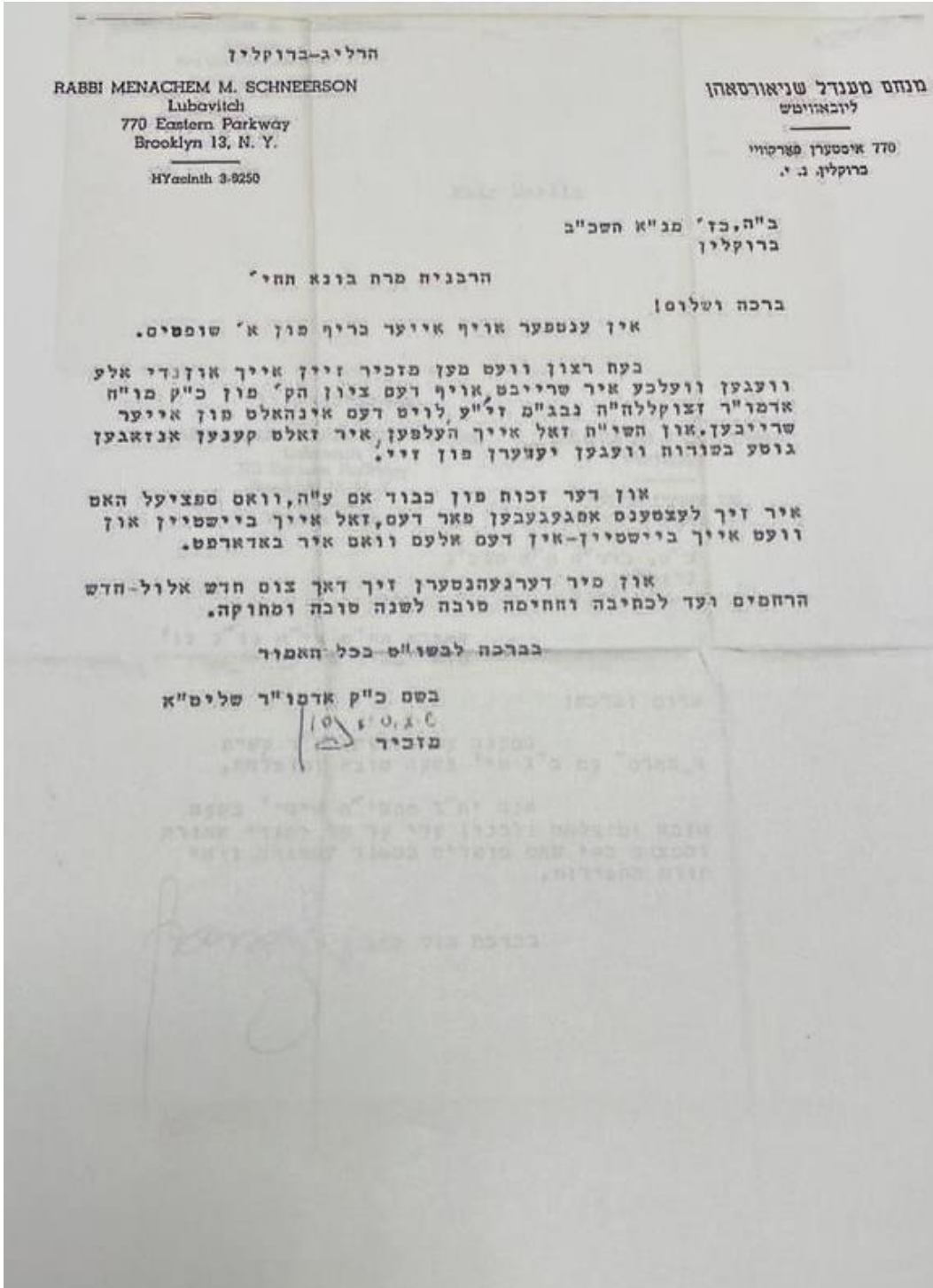
נ.ב.

במה שהעיר בענין קלבריא של יון, וציין להירושלמי, - כבר אמרתי מאז שבזה מבואר מקור דרז"ל על ומשמני הארץ זו איטליא של יון **שקשיא** - כיון שברך יצחק את יעקב מטל השמים ומשמני הארץ הרי הטענה, ולך איפוא מה אעשה בני. ולא הי' ברירה אלא לתת קלבריא של יון, שלא הי' עדיין בעולם בעת ההיא, שבמילא לא הי' דעתו עלי' בברכתו את יעקב. כי שטח אדמה זה **נשטף** (ע"פ הירושלמי), ובשעה שנשא שלמה את בת פרעה ירד גבריא אל ונעץ קנה בים ועלה בו שרטון ועליו נבנה כרך כו' איטליא של יון, (שבת נו' סע"ב). - ולאחרי זמן מצאתי שכי"כ בס' דמשק אליעזר בשם הר"ר העשל מקראקא. והנאני שכיוונתי.

במש"כ לפרש דקאלאבריא הנ"ל היא מארצות קיני קנזי וקדמוני - יעוין ב"ב נו, א. רמב"ם הלי רוצח פ"ח ה"ד. ועוד.

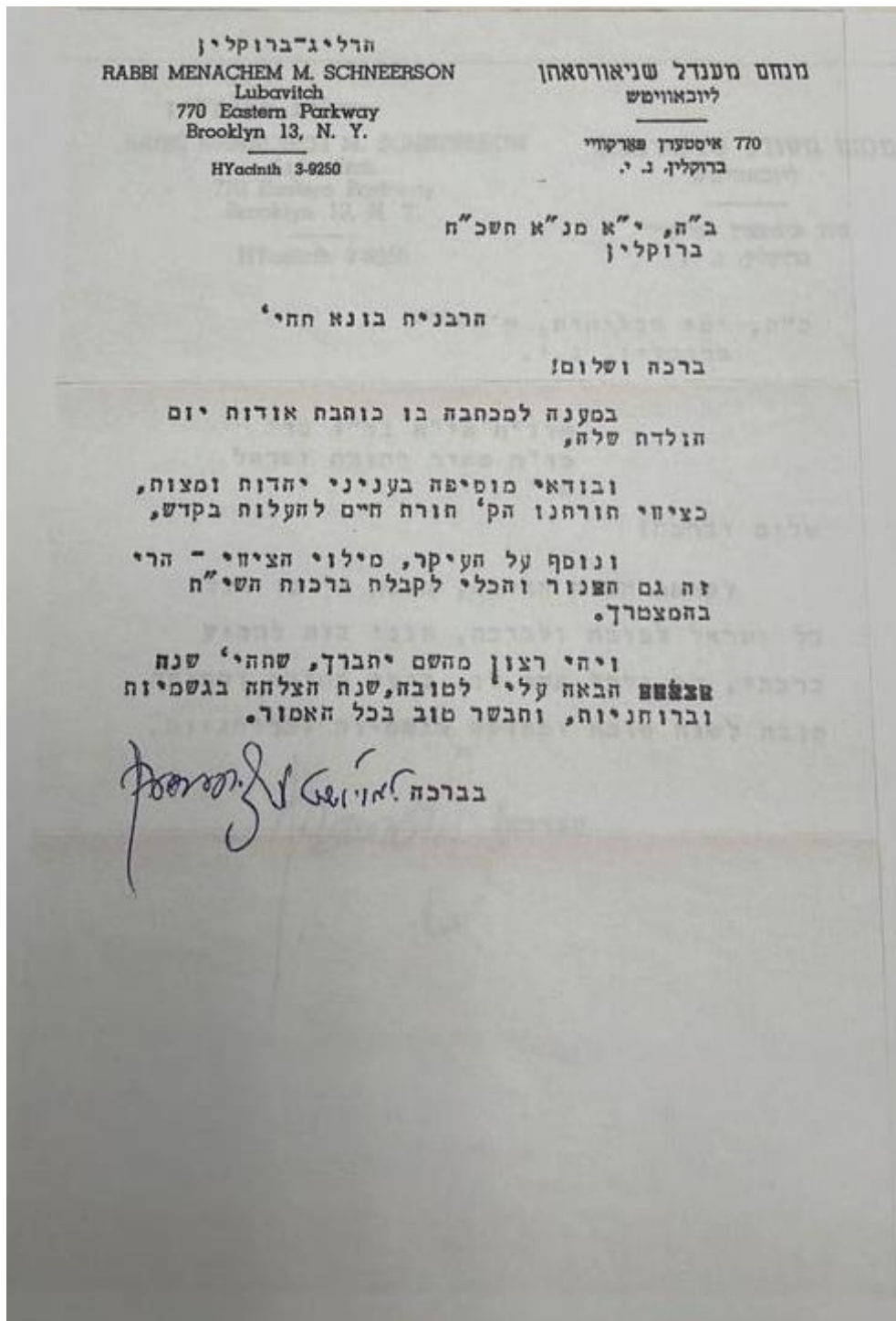
ז

מכתב כז' מנ"א תשכ"ב

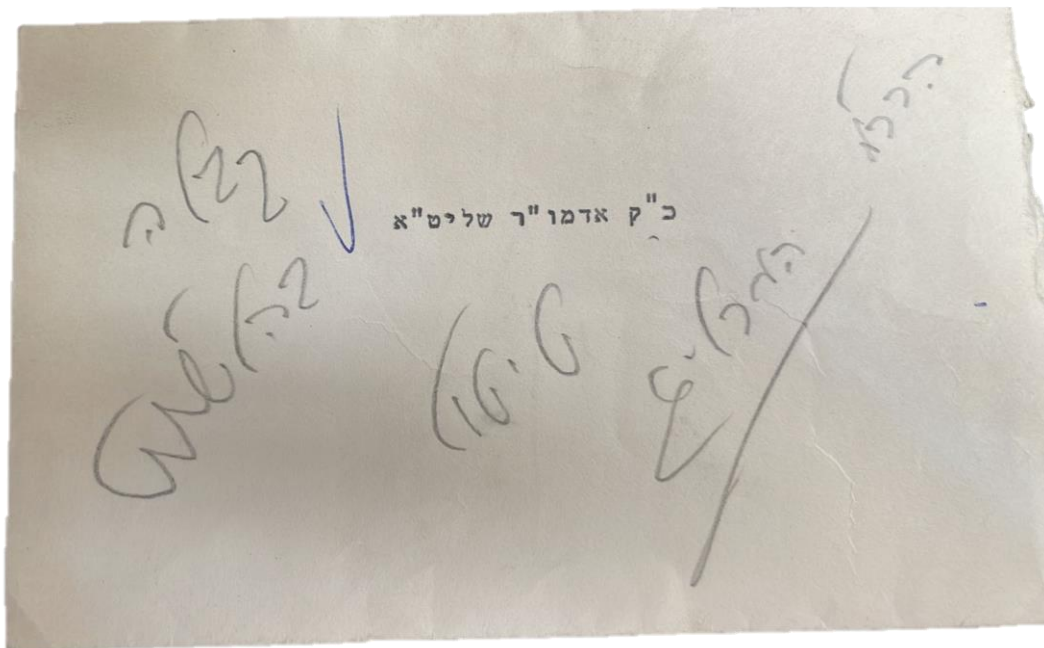

ח

מכתב י"א מנ"א תשכ"ח

ט

קבלה

בהלשנ"ט

טיטול

הרר"מ הארליג

על מעטפת מכתבו של הרב ר' מרדכי הארליג ע"ה – מורה הרבי למזכירות, אשר: (א) במכתב ה"לשנה-טובה" אל הנ"ל, יבוא אישור קבלת ממון ששלח; (ב) במכתב יבוא ה"טיטול" המתאים להנ"ל.

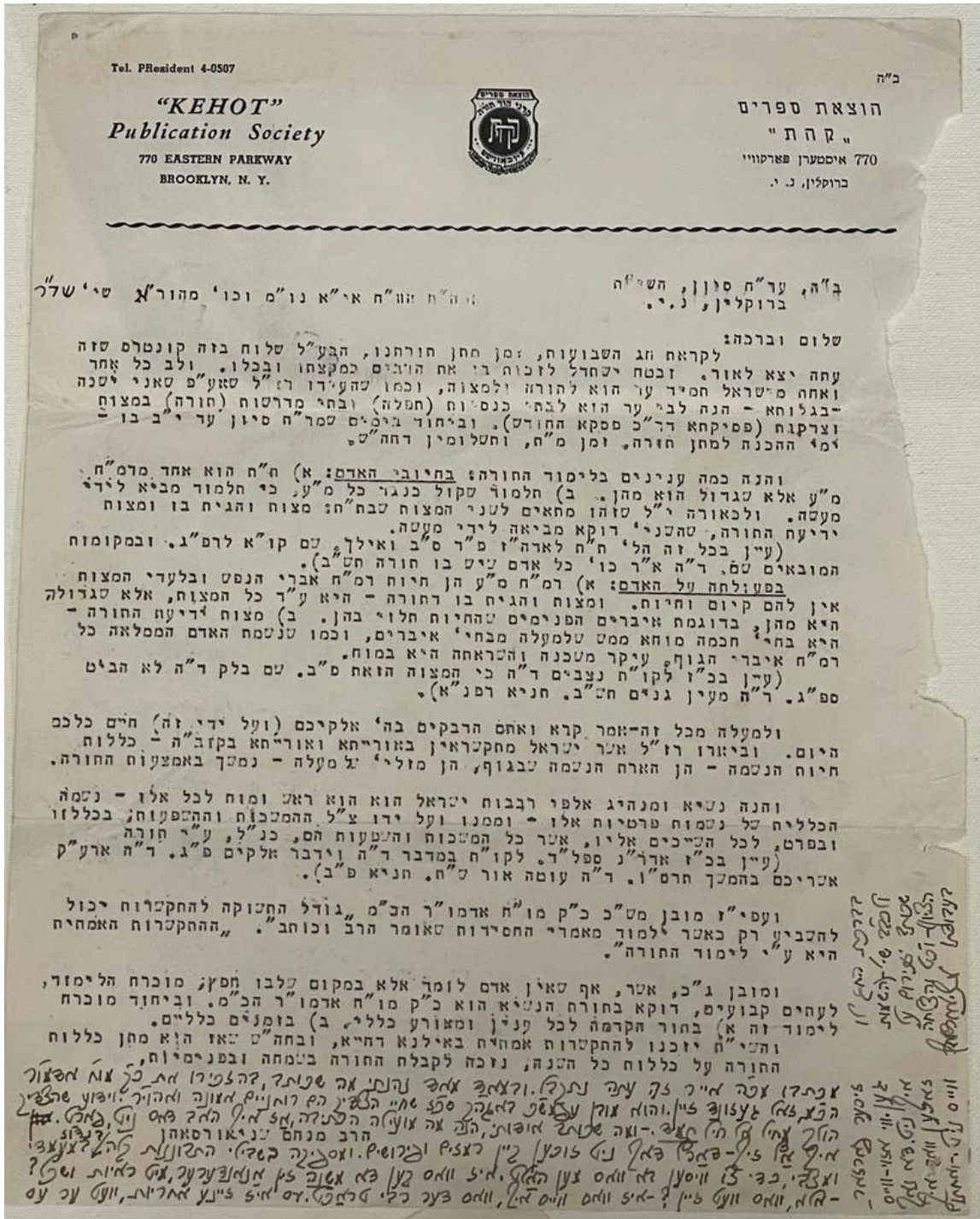
דולרים שנתן הרבי בהזדמנויות שונות בשנים הראשונות.

ב - מכתבים וצילומי כתי"ק

יא

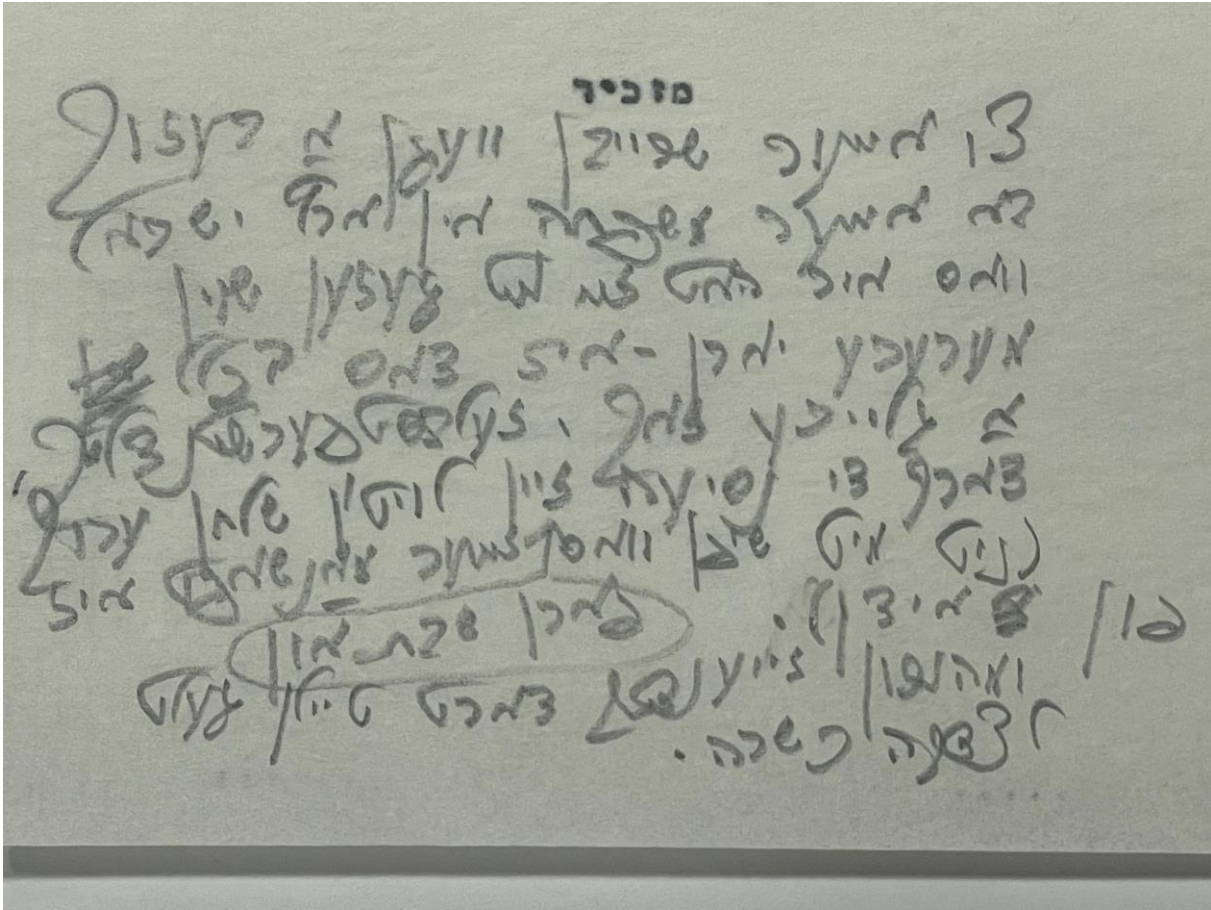
מכתב ער"ח סיון ה'שי"ח

מכתבו מכ"ה אייר זה עתה נתקבל. ובמאד מאד נהנתי מה שכותב, בהזכירו את כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ, זאל געזונד זיין. והוא מובן עפמש"כ באגה"ק סכ"ז שחיי הצדיק הם רוחניים אמונה ואהוי"ר. וידוע שהצדיק הולך מחיל אל חיל תמיד. – ומה שכותב אודותי, הנה מה מועילה הכתיבה, אז איך האב דאס ניט, פארט. אאך איך אף זיך – דארף דאך ניט זוכען קיין רמזים ופירושים. ומספיקה בשבילי התבוננות קלה בנדו"ז במעמדי ומצבי, כדי צו וויסען בא וואס מען האלט. איז וואס קען דא משנה זיין אנאנדערער, מיט ראיות ושכל? – אלא, וואס וועט זיין? – איז וואס ווייס איך, וואס דער רבי טראכט. עס איז זיינע אחריות, וועט ער עס זיכער פארזארגען. ווי אזוי – ווייס איך ניט. דא נאך זאכען וואס איך ווייס ניט. – ואחתום בברכת החג לו ולכב"ב שי' – (השמות שכותב יזכירום על הציון) – וכ"ט והצלחה בעבודתו חתי"ק

יב

מכתב תשכ"ג

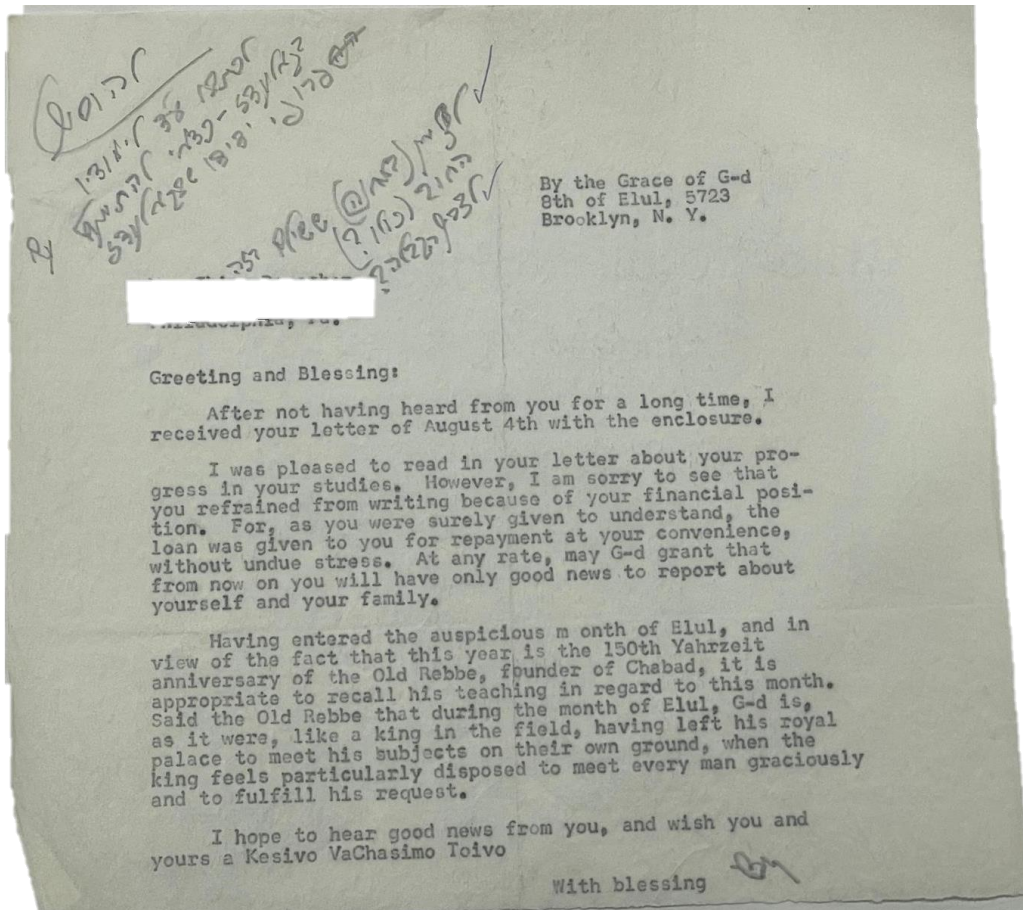
הוספה במכתב משנת תשכ"ג:

צו אייער שרייבן וועגן אַ בעזוך באַ אייער משפחה אין ארץ ישראל וואס איר האט זיי ניט געזען שוין מערערע יארן – איז דאס בכלל אַן אַ גלייכע זאך. זעלבסטפערשטנדליך, דארף די נסיעה זיין לויט'ן שלחן ערוך (ניט מיט שיפן וואס פארן שבת און זייער מאַנשאפט איז פון אַ אידן).

ומהנכון זייענדיק דארט טיילן געלט לצדקה כשרה.

יג

מכתב ח' אלול תשכ"ג

להוסיף

לכתבו ע"ד לימודיו בקאלעדז – כדאי להתייעץ עם הנה פרופ. ידידו שבקאלעדז

לציין (במחנה) ששילם בזה החוב (כולו?)

לצרף הקבלה?

להוסיף

במענה לשאלותיו: 1) בפע בנוגע להמשך לימודי בנו הבכור שי' – כדאי לנצל זמן הקיץ שילמוד וימלא מה שהחסיר כפי שכותב בעבר מפני מחלתו ל"ע. וע"פ מצב בנו קרוב לשנת הלימודים יחליטו – ביחד עם הפרינציפאל המכירו – לאיזה כיתה מתאים יותר.

2) האם ילמוד הנ"ל בביה"ס בו לומדים עברית בעברית וכיו"ב – ומבלי להכנס להשקו"ט בכלל בנוגע לעברית בעברית ואפילו באם ס' הלימוד יהי' כולם עטה"ק – לדעתי ע"פ השעות המצומצמות ביותר ללימודי קודש, ה"ז עול משוע כשלוקחים עוד משעות אלו ללמד את הת' שייב שיוכרח דוקא להעתיק במח' כל הענינים שלומד לשפה שהיא חדשה בשבילו

הערה מטעם זה – אין גם להכריח את הת' ללמוד כל לימודיו באידיית – באם אין זו שפה המדוברת בביתו.

3) בנוגע לחילוף משרתו בטובה יותר – אלא שבה אין כ"כ הזדמנויות לעזור להנוער בנוגע לתומ"צ וכו' כיון שבטח ההטבה במשרה ינצלה ג"כ לעניני יהדות ג"כ יתייעץ עם ידידים לפניהם יציע הריוח וההפסד ע"פ הנ"ל. ונא' ותשועה ברוב יועץ.

4) נכונה הסברה לקנות בית במקום דירה שכורה. וכמובן דוקא בשכונה דיר"ש. ומובן שאין כדאי להכנס לחובות בכדי שתהי' דוקא detached וכיו"ב.

2

P. S.

In reply to your questions:

(1) Re the continuation of your older son's learning - it would be well for him to utilize the summer period to learn and make up what he had missed in the past (as you indicate) due to his illness (no more). Then, as the new term approaches, and reappraising your son's situation, you will decide-together with the principal who knows him - as to the class wherein he would fit best.

(2) Whether your son should learn in a school using the "Ivris-b'Ivris" method, and the like?- without getting into the controversy about the advantages, or otherwise, of this method in general, and even if the curriculum etc. be completely al taharas hakodesh - it is my opinion that considering the very limited time allotted to Limudei Kodesh, it is a crying injustice to further deprive the students of this precious time in order to teach them in a way which compels them to translate in their mind the subject matter of their lessons into an unfamiliar to them language. (Note: For the same reason the student should not be compelled to learn everything in Yiddish - if this is not his spoken language.)

(3) Re your promotion to a new position, which, however, does not offer so many opportunities to help the students in matters of Torah and Mitzvoth - no doubt you will utilize the promotion to promote Yiddishkeit, too, and if so, you should discuss the pros and cons of the offer in the above terms, and it is written "U'Teshuo b'rov yoetz."

(4) The idea to buy a house, instead of renting an apartment, and thus eventually pay off the mortgage with rent, is a good one. Of course, only if the location of the house is in a neighborhood of Shomrei Torah uMitzvoth. It is also self-understood that it is not worth incurring extra debts in order that it be a detached house, and no other, etc.

טו

מכתב כ"ף אייר תשכ"ו

ABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

By the Grace of G-d
20th of Iyar, 5726
Brooklyn, N. Y.

Greeting and Blessing:

After not hearing from you for a very long time, I received your letter of May 6th, though in the meantime I inquired after you from time to time through our representatives in Philadelphia.

In your letter you ask my opinion as to whether a religious or charitable group may properly receive donations from a company which is conducting its business in an unethical way, at usurious rates of interest, etc.

Generally speaking, it is not my function to answer Shaalos, for which there are special Rabbinical bodies in each city. Moreover, it would be impossible for me to give you a definitive answer to your particular question, in view of the fact that many important points of information are missing. For example, one essential factor is whether the acceptance of a donation from that company would be tantamount to an expression of approval of its methods, either explicitly or implied; or whether it can in no way be so mistaken by anyone, not even by the company itself, in which case it would be a question of in no way encouraging the policy of the company, but only giving it the Mitzvo of Tzedoko, or withholding it. It is only after you have all these facts available and ready to be presented to a Rov, that he would be able to give you his decision.

You do not mention anything about yourself and your affairs, from which I gather that all is in good order. And "in good order," insofar as a Jew is concerned, means that it is not stationary, but is progressing and advancing.

This brings me to the timely message of the present days of Sefira, the Counting of the Omer. It has been noted that in counting the Omer we use the cardinal numbers rather than the ordinal numbers. In other words, we say, for example, "Today is thirty five days of the Omer, etc." rather than "Today is the thirty fifth day of the

- 2 -

Omer." This means that it is not a case where each day constitutes merely a single additional day, but each day constitutes a part of the whole and, in fact, complements the previous days. Considering that the counting of the Omer symbolizes the counting of the days of preparation for Shavuoth, the Festival of the Giving of the Torah, the lesson of the Counting of the Omer, and the significance of each day of this period, are obvious.

With blessing,

CARAVAN BOND

PARSONS

טז

לפנינו רשימה בכתי"ק דכספי מוסדות חב"ד המרכזיים, מהשנים הראשונות.

37.000 -	אפעקווען צערון
	צואגעאנדט אין צאר
5000 -	ארכ' ישראל
	געוועזענע פונע
3000 -	איהר
	רענערוו צאר
5000 -	ארכ' ישראל
650 -	אויסגעגען צו
<u>13650 -</u>	<u>13650 -</u>
13650 -	אום צארעלאנד
<u>23.350 -</u>	
	אפעצ 10% - 3700
	ישיבה - 7000
	ארכ' - 7000
	הוצאות - 1300
	אפעקווען
	אקעסיוועז
2850 -	קאפע
	אפעקווען
	אפעקווען
	לאדעס אנצען
1000 -	וועגן צער אהרען
	טעלעגראמעס
	און אוועקצייטאמע
500 -	די יצ"ע

אנגעקומען דערווייל - 37.000

צוגעזאגט שוין פאר ארץ ישראל - 5000

געהאלט פיניע אַ יאהר - 3000

רעזערוו פאר ארץ ישראל - 5000

אויסגעגעבן דאָ - 650

13650-

13650-

23.350-

אלס פארשלאג

מעמד 10% - 3700

ישיבה - 7000

מרכז - 7000

אפיס הוצאות - 1300

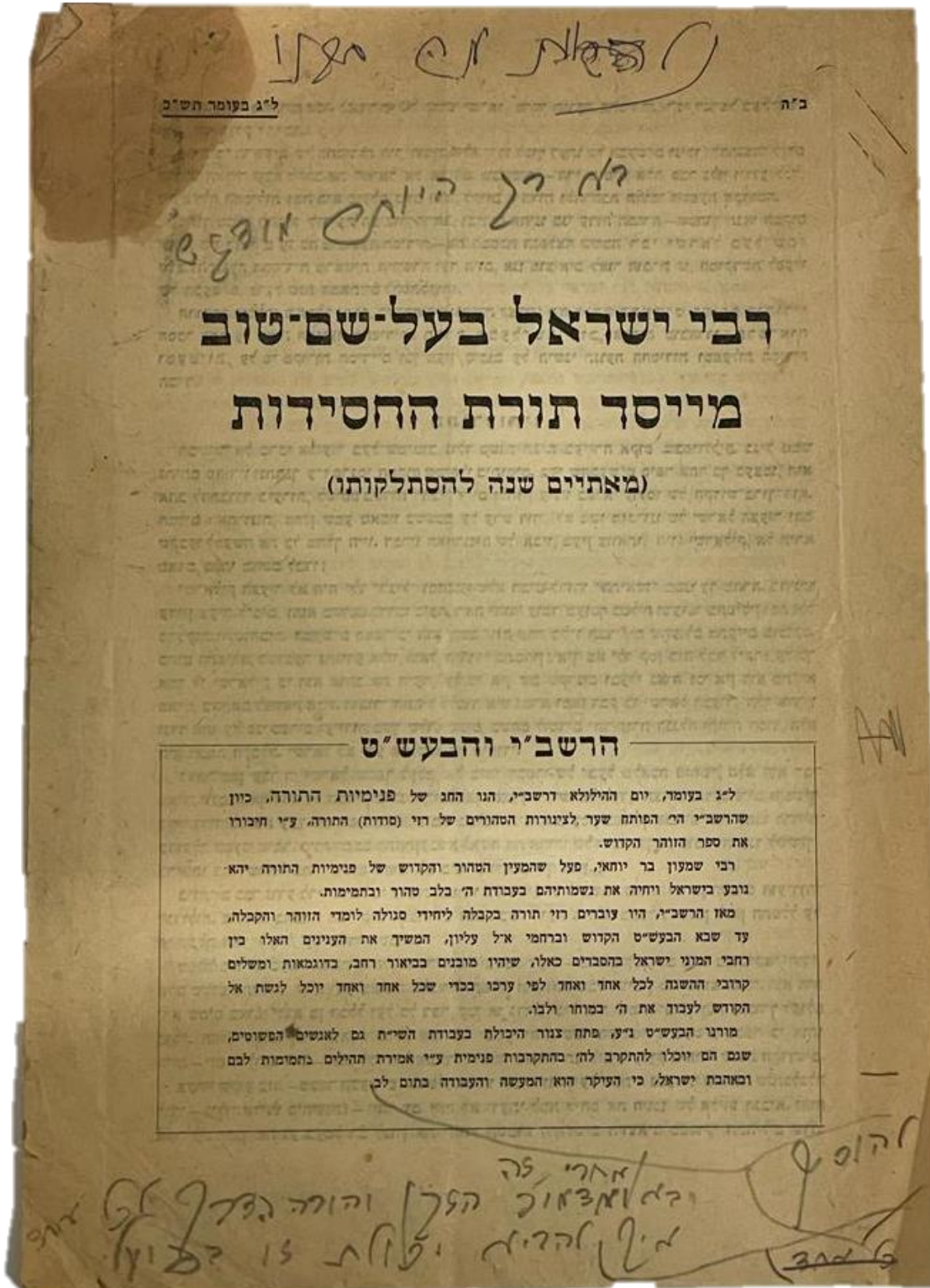
אלגעמיינע אבשעסטוענע קאַסע - 2850

אמענש אַף שטייען אין קארעספאנדענץ וועגען דער ארבעט - 1000

טעלעגראמעס און אַדווערטייזמענט ביז יעצט - 500

יז

לפנינו הגהות בכת"ק על חוברת אודות הבעל שם טוב, שהוכנה להו"ל – ע"י מרכז "צעירי אגודת חב"ד" באה"ק – לקראת ל"ג בעומר תש"כ, בקשר עם שנת המאתיים להסתלקות הבעש"ט.

[1] להשוות מה תקנו

[2] בא רק היותר מודגש

[3] אצל השורה "הרשב"י והבעש"ט" – תחלה ציין הרבי סימון בצד הגליון, ואח"כ מחקו.

[4] על הנכתב, אשר הבעש"ט "פתח צנור היכולת בעבודת השי"ת גם לאנשים פשוטים כו", כתב הרבי:

להוסיף

ובא אחרי זה אדמו"ר הזקן והורה הדרך לכל אחד איך כל אחד להביא יכולת זו בפועל

השנה מלאו מאתיים שנה לפטירתו של קדוש ישראל, מיסד תנועת החסידות, רבי ישראל בעל-שם טוב, זכר צדיק לברכה.

אם בימי הראשית של החסידות היו יהודים שלא ירדו לסוף דעתו של הבעש"ט וניסו "להתנגד" לזרם הרוחני האדיר שבא לקרב את ישראל אל אביהם שבשמים, - הרי בימינו אלה כבר גלוי וידוע לכל, מה פעלה החסידות ומה היא פועלת כיום הוה, לקיום היהדות ולהרחבת תחומי השפעת הקדושה. מתוך מגמה להביא לידיעת הציבור הרחב, וביחוד אחינו בני עדות המזרח - שמתוך תנאי המקום והזמן היו רחוקים עד כה מהשפעה חסידית - את המסכת הנפלאה ששמה רבי ישראל בעל-שם טוב והתנועה החסידית מראשית היווסדה ועד היום, אנו מוציאים לאור חוברת זו, המוקדשת לפעלו של הבעש"ט, לרגל שנת המאתיים להסתלקותו.

החוברת כוללת: מתולדותיו, רשימה ביאוגרפית קצרה: מה חידש הבעש"ט בעולם היהודי? הסבר קצר על מהות התנועה החסידית: תורת הבעל-שם טוב, אמרות מובחרות: פרפראות ומעשיות, על פי מקורות חסידיים וכן מעין סיכום על הישגי תנועת החסידות ומפעלות חסידות חב"ד.

מתולדותיו

רבי ישראל ברבי אליעזר בעל-שם טוב נולד בשנת תנ"ח בעיירה אקופ שבפודוליה. בגיל חמש נתייחס משה יונתנחך ע"י פרנסי המקום שטיפלו ביתומים. כפי שהבעש"ט סיפר אחר כך בעצמו, הוא אהב להתבודד ביערות, לשוטט בשדות רחבי-ידיים ולהזיז עיניו בפלאי עולמו של הקדוש-ברוך-הוא. המלים האחרונות, אותן שמע מאביו כששב על ערש דווי, לא משו מזכרונו של ישראל הצעיר והם שקבעו למעשה את כל מהלך חייו. דבריו האחרונים של אביו, מעין צוואתו, היו: ישראל, אל תירא מאדם, בלתי מהשם לבדו!

ישראל הצעיר לא היה ילד "רגיל" ומחנכיו שלא הבינו לרוחו "התיאשו" ממנו עד מהרה. בהיותו עדיין צעיר לימים, והוא משוטט כדרכו ביער, ראה יהודי עומד מעוטף בטלית ומעוטר בתפילין ומתפלל בדבקות ותהלהבות. הבעש"ט מספר כי הוא חשב שזה אחד מל"ו הצדיקים שהעולם מתקיים בזכותם. בתום התפילה, כשהנער נתוודע אליו, שאל היהודי בתמהון: איך בא ילד קטן כזה לבד ליער? על כך אמר לו ישראל כי הוא אוהב את היער, על כי אין שם שקרנים ובעלי גאווה וכי אין הוא מתירא מאיש, בהתאם לצוואת אביו. היהודי התחיל ללמוד אתו גמרא ומאז דבק בו ישראל הצעיר, הלך אחריו ונדד אתו על פני כפרים ועיירות משך שלוש שנים, כשהם לומדים יחד תורת הנגלה ותורת הסוד, הלא היא חכמת הקבלה. ישראל לא ידע את שמו של היהודי.

לאחר מכן עבר ר' ישראל שהפך לעלם, אל ביתו הכפרי של "בעל מלאכה פשוט", הלא הוא רבי מאיר, שנמנה אף הוא על הצדיקים הנסתרים. כאן הצטרף ר' ישראל לעדת הצדיקים הנסתרים והמשיך בחיי נדודים. הוא עבר ממקום למקום, שימש כמלמד תינוקות, עסק בפדיון שבויים ואת לחמו הרוויח בהובלת מטעני חימר. בינתיים גם התחתן: נשא לאשה את אחותו של ר' גרשון מקיטוב, שהתנגד לשידוך, בראותו בר' ישראל בחור פשוט שאינו לא בתורה ולא בדרך ארץ.

בינתיים כבר נודע לר' ישראל כי בזכות אבותיו הקדושים יש לו נשמה גבוהה וכי מן השמים הועידוהו לגדולות. בהיותו בחברת הצדיקים הנסתרים הוא רכש ידיעה גדולה בקבלה וזמן לזמן התפלל על פי קבלת האר"י ז"ל, עם יחודי השמות.

מפנה מסוים בעבודתו את ה' חל, כאשר היה - בשנת תע"ד - ביישוב קטן, שם פגש בפונדקאי יהודי, אדם פשוט בתכלית, שלא ידע מאומה מלבד להתפלל, וגם זאת מבלי שיבין מה שהוא אומר. הוא היה ירא שמים באופן יוצא מן הכלל ועל כל דבר, קטן או גדול, רגיל היה לומר: "ברוך הוא ומבורך לעולם ועד". אשתו הפונדקאית נוהגת למלא אחריו: "יבורך יהיה שמו הקדוש". והבעש"ט מספר כי אותו היום - יום הולדתו היה - יצא לשדה להתבודד, לאמר מזמורי תהילים ו, עסק ביחודי שמות הקדושים. בעודי שקוע בזה - מספר הבעש"ט - הופיע אליהו הנביא וחיוך על שפתיו. נפעמתי מהזכות שנתגלגלה לידי - גילוי אליהו ביחידות! - ויחד עם זאת לא ידעתי למה ליחס את חיוכו של אליהו הנביא. והוא אמר לי: "הנך מתיגע בעמל רב לכוון את יחודי השמות הקדושים היוצאים מפסוקי התהילים שדוד

הוא רבי ישראל בעל שם טוב
הוא רבי ישראל בעל שם טוב
הוא רבי ישראל בעל שם טוב

אמרי
הוא רבי ישראל בעל שם טוב
הוא רבי ישראל בעל שם טוב
הוא רבי ישראל בעל שם טוב

הוא רבי ישראל בעל שם טוב
הוא רבי ישראל בעל שם טוב
הוא רבי ישראל בעל שם טוב

אמר לי: הנך מתיגע בעמל רב לכוון את יחודי השמות הקדושים היוצאים מפסוקי התהילים שדוד

[1] . . נתיתם מהוריו מאביו . .

[2] על הנכתב: "דבריו האחרונים של אביו, מעין צוואתו, היו: אל תירא מאדם, בלתי מהשם לברו!" –
ציין סימון בצד הגליון, וכתב:

להוסיף

הושמט החצי ע"ד אהבת ישראל!!

להוסיף

[3] על הנכתב: "לאחר מכן עבר ר' ישראל שהפך לעלם, אל ביתו הכפרי כו'" – סימן בעיגול תיבת "עבר".

[4] על הנכתב: "נשא לאשה את אחותו של ר' גרשון מקיטוב, שהתנגד לשידוך, בראותו בר' ישראל בחור פשוט שאינו לא בתורה ולא בדרך ארץ" –

סימן בעיגול ומחק את התיבות "ולא בדרך ארץ"; ציין סימון בצד הגליון, וכתב:

להשמיט ולא בד"א (ואז צ"ל שאינו בן תורה). פמובן

[5] על הנכתב: "כאשר היה – בשנת תע"ד – בישוב קטן", ציין סימון בצד הגליון, וכתב:

מזכ'

לברר בלקו"ד תע"ב?

[1] תחלה הי' כתוב: "ומאיך גיסא הלמדנים ויודעי-התורה הראו לדעת כו'", ותיקן שיהי' כתוב:

. . ומאיך גיסא את הרבנים ויודעי-התורה הראה לדעת . .

[את תיבת "הראו" סימן בעיגול, וכן ציין סימון בצד הגליון].

[2] על הנכתב: "הבעש"ט אהב כל איש מישראל ואפילו פושעי ישראל" – סימן בעיגול להשמיט את התיבות "ואפילו פושעי ישראל", וכתב:

להשמיט

[3] על הנכתב: "עוד חידוש בגישת הבעש"ט ששבה את לב ההמונים" – סימן בעיגול להשמיט את התיבות "ששבה את לב ההמונים", וכתב:

להשמיט

[4] סימן בעיגול להשמיט את כל הקטע "אל ירבה אדם בדקדוקים יתרים בכל מה שעושה כו'", וכתב:

להשמיט

אפילו אם הי' לשון צוואת הריב"ש מדויק ומכוון לא זה צריך להדגיש בעלון ובפרט המו"ל ע"י צאגו"ח.

ובפרט עפמש"כ באגה"ק סכ"ה.

איוהו גיבור, הכובש את יצרו. כובש את יצרו אמרו – מדגיש הבעש"ט – ולא שוברו כי שבירת היצר אין זה גבורה כלל, כי בשביל לשבור את היצר מספיק ודי השכל הישר, המחוייב שצריכים לשבור את היצר הרע. אבל ענין הכבישה הוא להשתמש בכוחותיו ומעלותיו, דרב תבואות בכוח שור, ומתנהג בתוקף. וזהו איוהו גיבור הכובש את הכוחות של יצרו ומשתמש בו בקדושה.

שבחי הבעל-שם טוב

הבעל-שם טוב, עוד בהיותו צדיק נסתר, הראה הרבה מופתים שהיו בבחינת צדיק גורר, הקדוש ברוך הוא מקיים. הוא ריפא חולים ודלתי ביתו אשר במזיבותיו היו פתוחות לכל דכפין. ספרו עליו כי מעולם לא הלך כסף בתוך ביתו, אלא מיד חילקו לעניים, ומעשה הבעל-שם טוב שצבר פעם לפני התיבה ובאמצע התפילה הפסיק ויצא לרחוב אשר לפני בית הכנסת. שם עמד גוי עם עגלה מלאה עצים שעמדה למכירה. קנה הבעש"ט את העצים מהגוי וביקש ממנו להכניסם לבית הכנסת. לאחר מכן ציווה לתלמידיו לשלם לגוי את מחיר העצים ולתת לו קצת יי"ש, כפיצוי על טרחתו, שעור להכניס העצים. נענה הגוי ואמר: ברוך אלוקי היהודים שיש לו עם קדוש כזה. אילו מכרתי את העצים ללא-יהודי, לא היה נתון לי מאומה בעד טרחתי.

האגדה
כאשר
היה
הבעל-שם
טוב
בביתו
היו
פתוחות
לכל
דכפין
ספרו
עליו
כי
מעולם
לא
הלך
כסף
בתוך
ביתו
אלא
מיד
חילקו
לעניים
ומעשה
הבעל-שם
טוב
שצבר
פעם
לפני
התיבה
ובאמצע
התפילה
הפסיק
ויצא
לרחוב
אשר
לפני
בית
הכנסת
שם
עמד
גוי
עם
עגלה
מלאה
עצים
שעמדה
למכירה
קנה
הבעש"ט
את
העצים
מהגוי
וביקש
ממנו
להכניסם
לבית
הכנסת
לאחר
מכן
ציווה
לתלמידיו
לשלם
לגוי
את
מחיר
העצים
ולתת
לו
קצת
יי"ש
כפיצוי
על
טרחתו
שעור
להכניס
העצים
נענה
הגוי
ואמר
ברוך
אלוקי
היהודים
שיש
לו
עם
קדוש
כזה
אילו
מכרתי
את
העצים
ללא-יהודי
לא
היה
נתון
לי
מאומה
בעד
טרחתי

האגדה
כאשר
היה
הבעל-שם
טוב
בביתו
היו
פתוחות
לכל
דכפין
ספרו
עליו
כי
מעולם
לא
הלך
כסף
בתוך
ביתו
אלא
מיד
חילקו
לעניים
ומעשה
הבעל-שם
טוב
שצבר
פעם
לפני
התיבה
ובאמצע
התפילה
הפסיק
ויצא
לרחוב
אשר
לפני
בית
הכנסת
שם
עמד
גוי
עם
עגלה
מלאה
עצים
שעמדה
למכירה
קנה
הבעש"ט
את
העצים
מהגוי
וביקש
ממנו
להכניסם
לבית
הכנסת
לאחר
מכן
ציווה
לתלמידיו
לשלם
לגוי
את
מחיר
העצים
ולתת
לו
קצת
יי"ש
כפיצוי
על
טרחתו
שעור
להכניס
העצים
נענה
הגוי
ואמר
ברוך
אלוקי
היהודים
שיש
לו
עם
קדוש
כזה
אילו
מכרתי
את
העצים
ללא-יהודי
לא
היה
נתון
לי
מאומה
בעד
טרחתי

ושב מעשה בחולה שרופאיו אמרו נואש. מצבו הלך והחמיר, עד שלא היה מסוגל לדבר. נודמן הבעש"ט לאותו מקום וביקשוהו להכנס אל החולה. נכנס, ראה את החולה וציווה לבשל לו מרק בשר. נתנו לחולה את המרק ומיד פתח פיו והחל לדבר. לאחר מכן ריפאו הבעש"ט, עד שהחלים לגמרי. הרופא שטיפל בחולה קודם לכן, התפלא עד מאד ושאל את הבעל-שם טוב, כיצד עשה זאת. הלא גידי החולה היו נגועים – טען הרופא – ולגידים הללו אין תקנה? הבעש"ט: אתה תפסת אצלו את הצד הגשמי, ואני את הצד הרוחני. יש באדם רמ"ח השיב לו הבעש"ט: אתה תפסת אצלו את הצד הגשמי, ואני את הצד הרוחני. יש באדם רמ"ח אברים ושס"ה גידים וכנגדם יש רמ"ח מצוות עשה ושס"ה מצוות לא-תעשה. כשאדם פוגם באיזו מצווה, מתקלקל האבר או הגיד שכנגד אותה מצווה. וכשעובר הרבה עבירות, מתקלקלים הרבה גידים ואין הדם זורם בהם כמו שצריך – והרי האדם נתון בסכנה. אני דיברתי עם הנשמה של החולה שתקבל עליה תשובה וקיבלה עליה ועל ידי כך ניתקנו האברים והגידים.

כשם שבתחילת דרכה – לפני התגלות הבעש"ט – היתה החסידות ענין שבצנעה, בין צדיקים נסתרים וסודי-עולם – כך הפך במרוצת הזמן לאבן-פינה העקרין להפיץ את תורת החסידות ולזכות מזוהה כל יהודי באשר הוא יהודי. באיגרתו אל גיסו, ר' גרשון ממיטוב, מספר הבעש"ט כי בראש השנה שנת תק"ז, בעת שעשה עליית נשמה, נכנס אל היכלו של משיח ושאלו מתי הוא יבוא לגאול את ישראל. ותשובת המשיח היתה: "בזאת תדע בעת שיתפרסם לימודיך ויתגלה בעולם ויפוצו מעיינותיך חוצה...

סוף דבר

ניסינו מעל דפים ספורים אלה, למצות את הכמעט-בלתי-ניתן למצות: לתאר את אישיותו הגדולה של הבעל-שם טוב ולהעלות בקווים אחדים את עיקרי תורתו, תורת החסידות. נאמנים ל"עצת" המשיח לבעש"ט, כפי שזה בא לידי ביטוי במכתב שהזכרנו לעיל, ולהוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א מלובביץ, בדבר הפצת מעיינות החסידות, עד שיגיעו גם חוצה – עוסקים צעירי חב"ד באשר הם בהפצת דברי חסידות בקרב העם. במסגרת זו יוצאת לאור גם חוברת זו ומי יתן ותמלא את היעוד שהוצב לפניו, ובזכות זו נזכה בקרוב לגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו במהרה בימינו אמן.

הקורא הנכבד מתבקש לשמור על קרובת חוברת זו

[1] תחלה הוסיף:

. . אבל ענין הכבישה הוא להפכו לטוב להשתמש בכוחותיו ומעלותיו . .

ואח"כ מחק הוספה זו.

[2] סימן כמה קטעים בפרק "שבחי הבעל-שם-טוב", וכתב:

הערה כללית:

כמה סיפורים בשיחות רבותינו – ובחרו דוקא בכאלו שמקורם כו'. וד"ל.

[3] על הנכתב: "ומעשה בבעל-שם-טוב שעבר פעם לפני התיבה ובאמצע התפלה הפסיק כו'" – סימן

בחץ ובעיגול את התיבות "ובאמצע התפילה", וכתב:

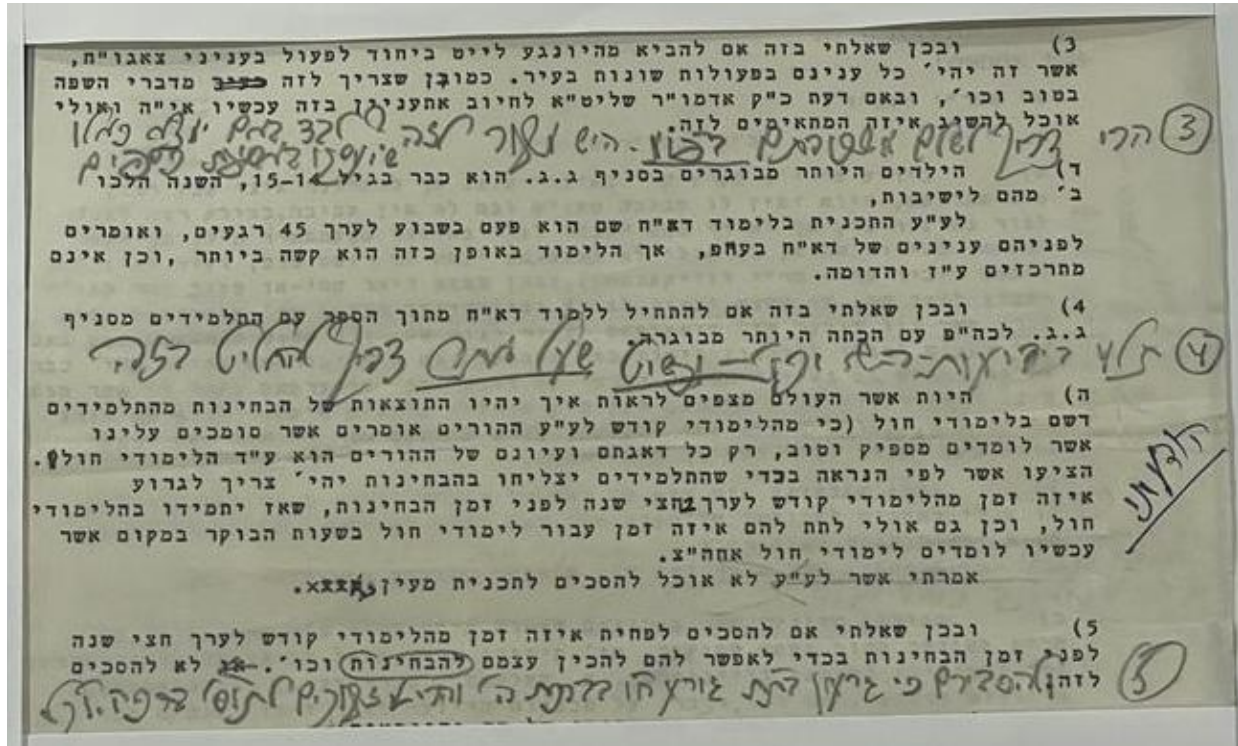
לשנות לשלול הטעות שהכוונה לאמצע שמונה עשרה.

[4] על הנכתב: "ניסינו מעל דפים ספורים אלה, למצות את הכמעט-בלתי-ניתן למצות" – סימן בעיגול

תיבת "כמעט", וכתב:

להשמיט

יח

[תשרי, תשכ"ז]

ממענה לאי השלוחים (מצילום כתי"ק):

[1] במכתבו כתב: "ובכן שאלתי בזה אם להביא מהיונגע לייט ביחוד לפעול בעניני צאגו"ח, אשר זה יהי' כל ענינם בפעולות שונות בעיר. כמוכן שצריך לזה מדברי השפה בטוב וכו', ובאם דעה כ"ק אדמו"ר שליט"א לחיוב אתעניין בזה עכשיו אי"ה ואולי המתאימים לזה".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

(3) הרי צריך לשלם משכורתם בפו"מ. היש מקור לזה? לבד באם ימצא כאלו שיעסקו באסיפת כספים

[2] במכתבו כתב: "הילדים היותר מבוגרים בסניף. . הוא כבר בגיל 14-15, השנה הלכו ב' מהם לישיבות. לע"ע התכנית בלימוד דא"ח שם הוא פעם בשבוע לערך 45 רגעים, ואומרים לפניהם ענינים של דא"ח בע"פ, אך הלימוד באופן כזה הוא קשה ביותר, וכן אינם מתרכזים ע"ז והדומה. ובכן שאלתי בזה אם להתחיל ללמוד דא"ח מתוך הספר עם התלמידים מסניף. . לכה"פ עם הכתה היותר מבוגרת".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

(4) תלוי בידיעותיהם וכו' – ופשוט שעל אתר צריך להחליט בזה

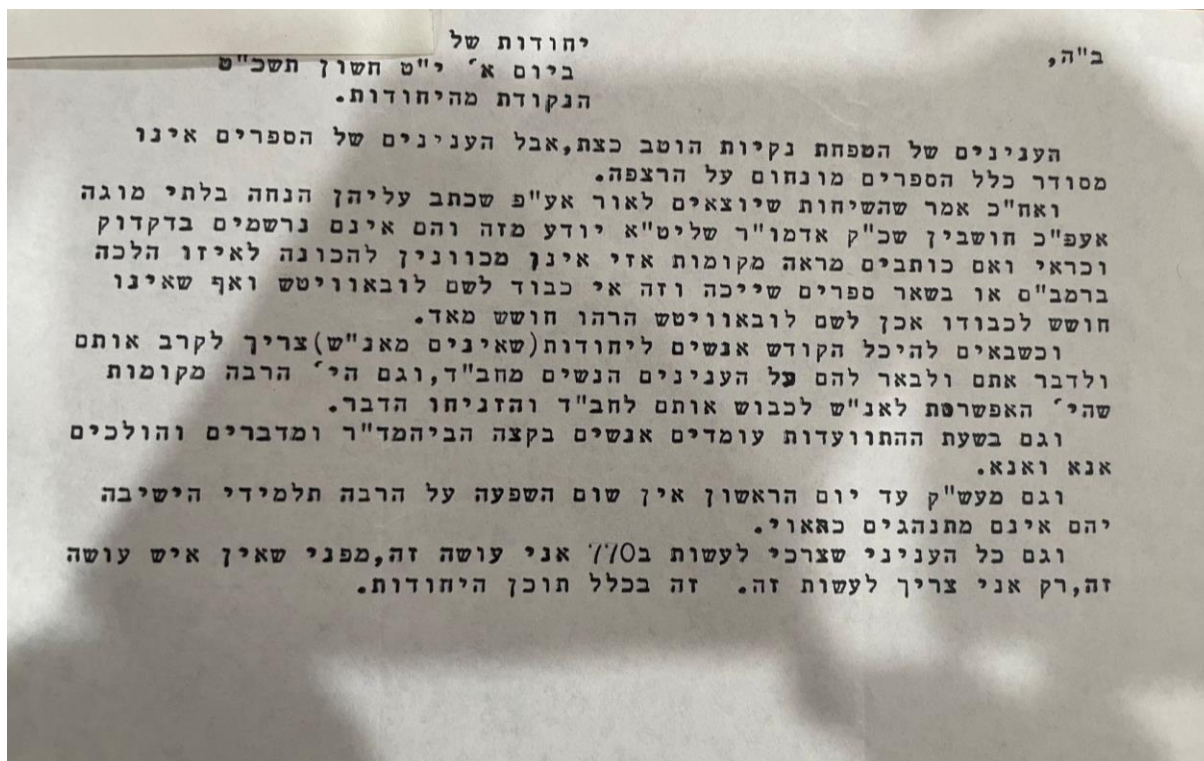
[3] במכתבו כתב: "היות אשר העולם מצפים לראות איך יהיו התוצאות של הבחינות מהתלמידים דשם בלימודי חול (כי מהלימודי קודש לע"ע ההורים אומרים אשר סומכים עלינו אשר לומדים מספיק וטוב, רק כל דאגתם ועיונם של ההורים הוא ע"ד הלימודי חול). הציעו אשר לפי הנראה בכדי שהתלמידים יצליחו בהבחינות יהיי צריך לגרוע איזה זמן מהלימודי קודש לערך בחצי שנה לפני זמן הבחינות, שאז יתמידו בהלימודי חול, וכן גם אולי לתת להם איזה זמן עבור לימודי חול בשעות הבוקר במקום אשר עכשיו לומדים לימודי חול אחה"צ. אמרתי אשר לע"ע לא אוכל להסכים לתכנית מעין זו. ובכן שאלתי אם להסכים להפחית איזה זמן מהלימודי קודש לערך חצי שנה לפני זמן הבחינות בכדי לאפשר להם להכין עצמם להבחינות וכו'. או לא להסכים לזה".

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק תיבת "או", וסימן בחץ את התיבות "לא כו", וכתב:

(5) [לא להסכים לזה] ולהסבירם כי גרעון בת"ת גורע ח"ו בברכת ה' והרי [להבחינות] זקוקים לתוס' ברכה. וק"ל.

יט

יחידות י"ט מרחשון תשכ"ט

ג – מכתבי ר' מאיר ע"ה

ב"ה יום ה' י"ד טבת תש"כ
ברוקלין.

לכבוד ידידי יקירי נפשי הרב התמים
בעל מדות טובות הרב יהודא אצאליב שי

שלום וברכה!

מכתבך מי"א טבת קבלתי תודה רבה בעד מכתבך המפורט מכל הנעשה אתך, ואקוה
שבעזתי"ת תצליך באופן של ופרצת.

כל החפצים שלך נמצאים במקום אחד, כתוב לי אם אשלח לך השלשה חבולות
עם הבגדים וגם מכתבים נמצאים בהם לפאריז. ולדעתי ישר אשלח שהספרים ישארו
כאן עד שתגיע אי"ה למקום מנוחה ואז אשלח אותם אי"ה לך.

אוסות הסייפראקארדיר בבית שלי כתוב לי מה לעשות אני אוננו יודע איך
לשלוח לך כדי שלא תצטרך לשלום מס כניסה שמה.

אם יעגה בידי להשיג טייפ אזי בל"נ אשלח לך, וגם מאמרים ושיחות אשלח לך.
ועכשו לחדשות הרבה דברים נעשו בימים אצאאאאאאאא האלו ראשית מתכוננים
להתחיל בבנין במקום הסוכה ויש דעות חלוקות בדבר זה, והעיקר הוא שכ"ק אד"ש
אינו רוצה לומר לא הן ולא לאן. אתמול בלילה הי' מחלוקת גדול בין הרב
קאזארטאוויסקי ומין חיים ליבערמאן והעברי הי' כרגיל, וכבר הגיעו הדברים עד
הכאות וד"ל.

בכפר הב"ד דברים בין אנ"ש על סידור אודרון מיוחד לנסיעה לכ"ק אד"ש.
מחילה חשבב אחדים לסדר זאת לקראת יו"ד שבט אלא שהזמן קצר מכדי שיוכלו
לסדר כל הסידורים עד אז, ולכן חושבים לארגן זאת לקראת חדש תשרי הבע"ל, לסידור
אוריון כזה צריכים תשעים נוסעים מרויחים על ידי נסיעה משותפת, שזה עלול
לעלות מחצית מהוצאות הנסיעה הרגילות, ובין אנ"ש ישנה היענות רבה ונלהבת
לכך, ומאשרתן וחלום זה יצא לפועל.

כאשר היה משה שי' נפרסטק ביחודת אמר לו אד"ש ישכנת בפלפלים התלמידים
בחסדות.

כתוב נא לי ירירי מכל הנעשה אתך כי מתגעגע אני לידע הכל.

אחיך המצפה להתראות בקורב בחצר

כ"ק אדמו"ר שליט"א ו ר צ ת

(נוסח אמריקה ונוסח ארץ ישראל)

ידידך עוז.

מאיר הארליג

נ.ב. מה נשמע חדשות אצל שלו' שי' פעלדמאן.

כ' טבת ופרצת

ב"ה, מש"ק כ' טבת יום הזכרון חשכ"א
ברוקלין.

לכבוד ידידי הרב התמים בעל מדות
טובות יהודא ליב שי".

שלום וברכה!

תודה לך בעד מכתבך, הרני רואה שב"ה אתה כוונב כמו משפיע
זקן ורגיל ונהתי מאד מזה, אכן אחי יקריי זכור נא ימים הראשונים
האם תוכל לומר שהי' טובים מאלה... כלומר ההתמדה ושמירת הזמן
והסדר....

אהובי הרני מצפה לראותך ומתי תשיט פעמים לחצר הקודש.
בדבר היארימיקים אשלח לך אי"ה ע"י אחיך דוד שי' כי בקוק
לשלוח לך עוד חפצים ואזי אצטרף זאת למענך.
עדיין לא העתיק יואל שי' יותר השיחות הקודש וכאשר יעשה
מלאכתו אזי אשלח לך אי"ה.

חדשות מכאן שמואל שי' העכט ואהרון שי' טאביעל נשראוטו,
בערל שי' פוטערפאס עושה כעת עשרה שלחנות ועשרים ספסלים לביהמ"ד
בשביל ההתוועדות, אפרים שי' ראזענבלום קובל משכה של מוכה בהישיבה
בפוטסבורג יונה שי' סלאפאטשניך יסע לבראזיל בהדשים הבאים.
מה שמעתי עציט משה לאזאר וגמ"ג אמת.
מה נשמע אצלך בכלל ובפרט. כאן ב"ה אין חדש יותר, עולם-
גולם כמנהגו צאצ נוהג.

דידך עוז המצפה ומיחל להתראות
בקרוב ממש אצל כ"ק אדמו"ר שליט"א
ו פ ר צ ח ! אה'ך

כ' טבת תשי"ז-כ' טבת תשכ"א ר פ ר צ ח !

ב"ה, יום ד' י"ג שבט תשכ"ב
ברוקלין,

לכבוד ידידי הרב החמים בעל מדות טובות
יהודא ליב שי,

שלום וברכה!

בשבת קדש לפני יו"ד שבט, כ"ק אד"ש הופיע בביהמ"ד ר' בשעה
8:00 לאמר שיכנסו להיכל קדשו ועמוד אח"כ אצל פתח היכלו ושאל
אם נשאר מנין לקריאת ס"ת (כי בשעה שנכנס כ"ק אד"ש לביהמ"ד קראו
בס"ת) והשיבי כן, ואמר שיכנסו להיכלו לציונה כמה פעמים לסגור
הדלת ובנתיים שמעו האנשים שקראו בס"ת שכ"ק אד"ש ואמר פאמר
ומהרי והיכנסו את הס"ת לארון הקודש, ושאל שכ"ק אד"ש ג' פעמים
אם נשאר מנין בביהמ"ד ר' אצל קריאת הס"ת וכלם שתקן ולא השיבו
כלום אז אמר כ"ק אד"ש שכל הנאמפים יצאו ולא יהי מאמר היום.
כ"ק אד"ש התפלל כל התפלות לפני החיבה, ועל ציון הקדוש עמד
י"חר משלש שח, והתנועדות התחילה בשעה 8:45 עד שעה 2:00, והביהמ"ד ר'
הי' מלא מפה אל פה, והי' סדר נכון ושקט, וגם בעזרת נשים שככה
דממה, ג' שיחות קודם המאמר הי' בענין מעלות ומדרגות של נשיא
ישראל וצריך לקיים כל פקידיו והשייכות של הנשיא הוא לכל אחד
ואחת מישראל, והמאמר הי' ביאור על אות י"א וי"ב של באחי לגני.
ואח"כ הי' ו' שיחות, והחוכן בענין ד' כחות שכו"א אמרו ענין אחר
בשעמדו ים יד הים והמצרים נוסעים אחריהם, והחסרון של כלם
הי' שלא שאלו את פי משה רבינו מה לעשות וביאור באופן מפורט
שצריכים לעשות לטובת הדת במסירת נפש ולא להיות א צדיק אין
פעלך כלומר להחם א"ע, רק צקוקים לעשות לטובת זלחו, וסיפר מאיש
אחד מאנ"ש שהוא עדיין ברוס, טא) וכל אנ"ש יודעי שהדברים מרומזים
על ר' מענדל שי' פוטערפאס) שהוא עושה בפסירת נפש לבנין מקואות
שמה.

אברהם שי' שם טוב כבר חקע דירתי בשבוע העברה
בפילאדעלפיה והוא עובד שמה בפרץ, י"חר אין חדש ב770,

ידידיך עוז המצפה להריות בקרוב ממש
אצל כ"ק אדמו"ר שליט"א ופרצה!

א"כ

ב"ה, יום ב' כ"ו ניסן תשכ"ב
ברוקלין,

לכבוד ידידי הרב התמים בעל מדות
טובות גרשון מענדל שי'

שלום וברכה!

בכאן עבר ב"ה החג בהתרוססות הנפש ושמחה יתירה בערב
פסח הלך כ"ק אד"ש מצה לכאו"א במשך שתי שעות ומחצה,
בלילי התקדש החג גמר כ"ק אד"ש הסדרים בשעה 1:00 בלילה,
ובליל שני הופיע אח"כ בביהמ"ד ואמר שיחות הרבה ביאור
על ההגדה עד שעה 3:35, ומאמר,
וביום שביעי של פסח הלכנו קרוב למאתים איש בחורים
וינוגעליים לבתי כנסיות בוויילנאמטבורג כמו בכל שנה,
ובאחרון של פסח היתה ההתוועדות משעה 6:35 עד 2:30, והתוכן
של שיחות הקודש הי' טההכנות שצריך כאו"א לעשות לךראת ביאת
משיח צדקנו בב"א, וגאולה ישראל יהי' רק ע"י ביאת משיחצדקנו,
גם הקינסול ריבלין הי' נותך ושמע שיחות קדשו.
ובש"ק הי' התוועדות ושיחות הקודש הי' המשך להשיחות של
אחרון של פסח ושיחה אחת הי' ביאור על קפי ט"א של תהלים, ובייחוד
על הפ ימים על ימי מלך תוסף, וקיצור מהשיחות של י"א ניסן, ביום
י"ג ניסן לאחר ששב כ"ק אד"ש טהאהל נתן ט"א דולר ליד שמואל שי'
לעוויטאן, ואמר שההתחלה מהחלועדות יהי' שלשה ימים ואח"כ במשך
כל השנה כלה אי"ה, והמעוה היא עבור זה, יותר אין חדש ב770,

ידידך עוז הטצפה להתראות בקרוב ממש אצל

כ"ק אדמו"ר שליט"א

SHN

ג"ה, יום ה' י"ד טבת חשכ"ג
ברוקלין,

לכבוד ידידי הרב התמים בעל מדות
טובות אאאאא ליב שי'

שלום וברכה!

עודה לך בעד המברק ליום כללתי למז"ט בשטו"מ הנשיאון
הסעודה עברו ב"ה בשמחה רבה והבחורים לקחו משקה במדה מרובה.....
כמה מהם לנו בהאולט,

להקבלת פנים והחופה נאספו יותר משבע מאות איש, ובהסעודה
40, בכל יום אספו אנשים להשבץ ברכות ובפורט ביום ש"ק ועשרים בחורים
י" מאוכלי שלחננו בבית הורי שי' ר' אברהם שי' דרייזין לקח
שקה בש"ק אחצה"ר בהסעודה כדרכו... והסעודה נגמרה בשעה שמינח
לילה,

בש"ק וישב שבת מכרכים התוועדה כ"ק אד"ש וזכיתי שכ"ק אד"ש
זכיר האויפרופין שלי, וציווה לנצח בשביל זה ניגן שמחא, כן בש"ק מקץ
את חנוכה התוועדה כ"ק אד"ש,
לקראת כ"ד טבת מתכננים כאן בצעירי חב"ד פעילות עניפה
מורחבת ביותר ונקוה שיצליחו. יותר אין חדש ב770,

ידידך עוז המצפה להתראות ברקוב ממש אצל
כ"ק אדמו"ר שליט"א

Shit

ב"ה, יום ג' ד' שבט חשכ"ג
ברוקלין, נ.י.

לבכרדי יידיי הרב החמים בעל מדות טובות
יהודא ליב שי.

שלום ובכרתו

מכתב קבלתי בחודה ראשית דבר באתי להודיע אודות כ"ד מבת, בש"ק
הי' החוועדות כמו בכל שבת מברכין וכ"ק אד"ש עשה סיום על החניא וקשר
יחד סיום והתחלה, ושום בא לא ידע אם כ"ק אד"ש יחווידע לכבוד היום
של כ"ד מבת ובמצש"ק אחרי עלינו אמר כ"ק אד"ש קדוש זה פעם הראשונה
שאמר קדוש בכ"ד מבת, ואח"כ אמר להרב האדאוקוב שיתוודע אי"ה בשעה
10:25.

אחה מבינ מעצמן מה בעש ורושם נעשה ב770, אנ"ש יוצא דחופים
וכמה מהם קראו ע"י הטיליפון לאנ"ש בביהם, והחבקק עולם גדול, וכ"ק אד"ש
אמר כמה שיתות הקודש עד שעה 12:10, וניגנו נגונים של כ"ק אד"ש, כ"ק
אד"ש לא שחה משקה רק ציווה לאנ"ש לומר לחיים.

ביום אחרי תפלת שחרית ומנחה אמר ג"כ קדוש ונסע על הציון הקדוש
ולקה אתו כל הרקימות קל ספר החסידים.
בלילה הי' הדינר של הישיבה בשעה 10:30 אמר לי הרב האדאוקוב
ע"י הטילפון שבחזרה אבא ל770, כן עשיהי ואח"כ הודיע שכ"ק אד"ש יתוודע
בהצנת הלילה הי' כפ' ומיד התחילו לאטף את אנ"ש, וכ"ק אד"ש עשה סיום על
השי"ע של הדמו"ר הזקן ואח"כ שח שיחת הקודש ואמר שאחד מהענינים הוא
ג"כ לתת צדקה, וכמו בשנת המאתים של הבעש"ט זי"ע נחתנו מאהים לצדקה ובעת
יתנו כאז"א אנשים ונשים בנים ובנות באו"א קן לצדקה והזמן הוא כל
חשנה אכן באשר זביזים וקדימים למצוהאז יתנו אם אפשר במודם האפשרי.
כן סיפר מעשה והבעש"ט עם החבריא קדושא שפעם במוצש"ק קודם הברילו
נחנו ידיהם לכיסם וחופיאו מעוה באמונה פשוטה לדברי רבם, ואח"כ אמר
בשיחה אחרת שירוקנו כיסיהם ומוציאו המעות, וכמעט כלנו קומו דברי כ"ק
כ"ק אד"ש, כן ציווה כ"ק אד"ש שכאו"א ילמוד עב"פ פעם אחת בשנה זו קן
שעות נוספות על השיעורים שלו בספרי וביאורי המאמרים מכ"ק אד"ש זי"ע
השייכים לחניא והשו"ע.

כל אנ"ש עוסקים כעת למסור המעות לכ"ק אד"ש במוקדם האפשרי, כ"ק
אד"ש ציווה להודיע לכל אנ"ש בכל העלם שיתנו קן לצדקה אפ"ה.
אחי ח"ל החיים והשלו"כ"ק אד"ש פקד עלי ללמוד שנה ראשונה ואקוה
שבועה"ה אצליה בכל הפרטים.
מה שאין אני שולח לך שיחות הקודש הטעם שיואל שי' מרוד הרבה
בהוצאות הלקוט שיחות, ואין לו זמן להעלות השיחות הק' על הנתב, הלקוט
שיחות ח"ב, אשלה לך אי"ה, איך אחה מבלה כל הזמן שמתחאם אחה מצליח בלי
החלמירים, אייזיק שי' מינץ, ושלו' בער שי' לעווין, וצבי שי' שיינער
נחארסן, יוחר אין חדש ב770.

יידיי עוז המצפה להתאורה ברוקוב ממש אצל

כ"ק אדמו"ר שליט"א
א"ח

ב"ה, טש"ק ג' אייר תשכ"ג
ברוקלין נ.י.

לכבוד ידידי הרב התמים בעל מרות
טובות יהודא ליב שי'

שלום וברכה!

טאד יעלא בעיני שזה זמן רב לא קבלתי ממך מכתב,
ולא אשתי לי מדוע? אלא אקוה לה' שהכל בסדר אהך,
בסורית אצל כ"ק אד"ש עברו כמו בכל שנה בליל שני
התוועד כ"ק אד"ש משעה 1.30 עד 4.00 תוכן שיחת הקודש שבילי
הסדר צויינים להתפלל "אז נען זואלל זיין א מענטש", בכל לילי
הזמ"מ התוועדו הבחורים והאברכים עד אור הבוקר, בשכיעור של פסח
ולילי, החלטה קרוב למאלים והמשיט איש לווייליאטסבורג בשירה
וזכרה, ודברני בבית המדרש ובבית הכנסת טשה.
אהר של פסח התוועד כ"ק אד"ש משעה 6.20 ומסיים החלקה
כום של ברכה 1.30,
שלא יעשו כמאן "הלאה קודש בשבת, המערכת, יעקב רייך אד"ש
ובכל התוועדות לא ישחו יותר מג' כנסות קטנות משקה, מוכן מאיליו
פח הזק הרוטם אצל אב"ט.....
כ"ק אד"ש ציווה שלא יעשו כל"ג בעומר הפאראדע, יותר
היין הדש כ"ק 770,

ידידי עוז המצפה להתראות ברקוב ממס
אצל כ"ק אדמו"ר שליט"א

מבור ידידי ורעי וכו' העוסק בצ"צ וכו'
הרב התמים מאיר שי' הארליב

שלום וברכה!

מכתבך מג' אייר והקודמים קבלתי בזמנם, וכך היום קבלתי
את המאמר פקודא ליתן וכו' וז"ה החודש הזה, ותודה רבה.

הענין - שכחבנה - שדיבר כ"ק אד"ש כימי הפסח "אז מען
זאל זיין א מענטש" זה כנראה נהוץ ביותר, ע"ד כמו שמוכא הלשון
בדא"ת אזקאפ קען מען גיט ארויפשטעלן בשביל שזה תלוי בהאדם
יצמו, ככה כנראה רוצה כ"ק אד"ש אז מיר זאלען זיך שוין כאפן.....

אבל הענין ע"ד משקה אינני מוכיח מה קרה אם זהו לפו"מ
איך יכול להיות..... או אפשר זה על איזה זמן, או אפשר שזהו לאיזה
אזהים וכו' או אפשר זהו רק לאלה שנמצאים בארה"ב, (מסתמא הי'
איזה ענין שהי' יותר מזל) בכ"א אם הי' דברי כ"ק אד"ש מפורשים
בלי שום פירושים, א"כ זהו רצונו או בודאי שצריכים לקבל בשמחה
ובטוב לבב, נר, אקוה כשאהי' אי"ה בארה"ב כבר נשמע האמת כמו שהוא.

אצלינו ת"ל הכל בסדר הענינים כסדרם כמו שהוא בעבודת הוינו
כמוכן שיטנו תמיד דברים שונים בעבודה המטרידים וכו', אבל ת"ל שכ"ק
תמיד מעודד ומחזק וכו' שצריכים אדרבה להרבות ולהפריץ וכו'.

הנני מקוה להשי"ת לנסוע לארה"ב על ח"י אלול שששתא הוא
אל בש"ק ומסתמא יתועד כ"ק אד"ש, כך הוא בהתכניה שלי אלא רבות
מחשבות בלב איש, והשי"ת יעזור שלא יהי' מניעות ועיכובים מביח
ומחוץ.

ובזה לע"ע אסיים בחקוה שתכתוב בפרקים יותר קרובים
ותוכה בהשיחות של כ"ק אד"ש (שכמעט כל השנה לא קבלתי שום שיחות
וגם את הלכותי שיהו"ת עוד טרם קבלתי) ומכל הנעשה בביתנו שליט"א.

ידיך עוז המצפה להתראות בשנה זו אצל כ"ק
אדמו"ר שליט"א בשובע שמחות בגו"ר

ד – סיפורים שנרשמו מפיו

הכרת טובה

הרה"ח ר' מאיר הרליג היה מכין עבור הרבי – שהיה אוגד בעצמו את לולבו בכל השנים (מלבד השנים האחרונות) – מספרים, סכין, ועלים ארוכים של הלולב בשביל הלולב של הרבי. לפועל, הרבי לא השתמש בעלי הלולב המיוחדים, אלא חתך בסכין עלים בלולב שלו מלמטה.

באתרוגים היה הרבי נוהג כדלהלן: כשהיה נכנס לחדרו לאחר תפילת שחרית, היו מונחים שם אתרוגים רבים. הרבי היה מנענע כל אחד מהם עם לולבו (אך לא ברור אם עשה את כל הנענועים). אחר-כך היה מוציא את ד' המינים לר"מ הרליג עבור כל הקהל. בדרך כלל לא היה מחליף את האתרוג במשך כל ימי החג (חוץ מבשנת תשמ"ח שאז החליף מדי יומיים-שלושה).

לרוב גם הלולב לא נפסל ולא נצרכו להחליפו, מלבד פעמים אחדות.

את ההדסים והערבות היו מחליפים הרבה.

בשנה אחת נפל האתרוג ונפסל. זה היה לפני התפילה ור"מ הארליג שאל את הרבי מה לעשות. הרבי הורה לו שילך לביתו וייקח מהרבנית את האתרוג. אולם לאחר התפילה כשביקש ר"מ שוב את הסט כדי שיברכו עליו, הגיב הרבי ואמר: "זה לא שלי...". רק בהושענא-רבא של אותה שנה הוציא את ד' המינים שיברכו עליו.

את הלולב והאתרוג שרפו בעת ביעור החמץ בערב חג-הפסח. הרבי היה שולח מישהו לעשות זאת. בשנה אחת נספרו כשלושים אתרוגים ששיגר הרבי לשריפה!

בחיי אימו, הרבנית מרת חנה ע"ה, היו מכינים גם עבורה ערכה של ד' מינים והיא, ומרת וינער שהיתה מתגוררת בביתה, כדי שלא תהיה לבד, היו מברכות עליה.

לקראת חג-הסוכות תשכ"ה ביקש הרבי שיכינו ד' מינים בעבור מרת וינער (הרבנית נפטרה בו' תשרי), ובהתקרב ערב סוכות, שאל לפני נסיעתו לאוהל, האם כבר הכינו זאת עבור מרת וינער. כשנענה בתשובה לא ברורה, הודיע הרבי כי לא ייסע לאוהל עד שיודיעו לו בברור שהכינו את ד' המינים עבורה.

אני והילד מתפללים

אביו של הרה"ח ר' מאיר הרליג נכנס פעם אחת ל"יחידות" אל הרבי וביקש מהרבי ברכה שירוה נחת מנכדו, שהיה אז בן שנתיים וחצי. "מכיר אני אותו, אני מתפלל עמו בכל יום מנחה ומעריב", הגיב הרבי.

ר"מ הרליג מציין שבאותה תקופה אכן היה מביא את בנו ל-770 לתפילות, אך הילד היה מתעסק בפרוכת ומשתובב, והוא ר"מ היה לפעמים מכה אותו קלות כדי שינהג כשורה. אך כשמע את תגובת הרבי הפסיק להעיר לו ונתן לו להמשיך להתנהג כדרכו...

שליחות משותפת

זה היה לפני פסח. יום אחד ישב ר"מ הרליג, בעודו בחור ב-770, ב"זאל" תחת השעון. לפתע יצא הרבי מחדרו הקדוש וסימן לו להתקרב. כאשר ניגש, מסר הרבי לידי חבילת מצות, והורה לו לנסוע לשדה התעופה, לגשת אל התור של חברת מטוסים מסויימת, לחפש יהודי הנוסע למזרח הרחוק ולמסור לו את החבילה.

עוד הוסיף הרבי, כי יוכל לומר לו ממי קיבלה, והיהודי כבר ידע למי למסור את המצות. כשכר-טירחא יוכל היהודי הנוסע ליטול לעצמו שתי מצות (מצה לכל סדר). שאל הרבי את ר"מ הארליג: איך תיסע לשדה-התעופה? והוא השיב: במונית. שאל הרבי: נסיעה במונית עולה כסף... ורמ"ה השיב: יש לי כסף. שוב שאל הרבי: ומה עם הדרך חזרה, ידוע לך שגם היא תעלה כסף... רמ"ה השיב: יש לי כסף גם בשביל הנסיעה חזרה. הרבי סיים: כשתשוב תדפוק על דלת חדרי, ואפתח לך.

ר"מ הרליג ביצע את השליחות כפי שנתבקש, וכששב ל-770 הבחין כי דלת חדר המזכירות פתוחה, ונכנס אל החדר. הרב חודקוב, שישב שם, סיפר לו, כי הרבי יצא כמה פעמים מחדרו הק' לשאול אם הרליג כבר חזר. "לך לחדרו של הרבי, דפוק בדלת ותיכנס" – הורה לו הרב חודקוב. כך עשה, נכנס והודיע לרבי כי ביצע את שליחותו, הרבי הגיב ואמר: "יישר-כוח גדול! אתה עשית את שליחותך, אני עשיתי את שליחותי, ויחד ביצענו את השליחות של השם-יתברך".

ב"ה. מה שסיפר ר' מאיר מוצש"ק משפטים תש"ע אצל האוהל הק'.

א) פעם כשהוא הי' בחור, הוא ישב בהזאל למעלה תחת השעון, ופתאום אד"ש יוצא מחדרו הק' ומסמן לו לבוא אליו. הוא ניגש לאד"ש, ואד"ש נתן לו חבילה של מצות ואמר לו שילך להשדה תעופה לחברת [שכחתי שם החברה] ויחפש שם יהודי שנוסע להמזרח הרחוק, תן לו את החבילה תגיד לו שזה מגיע ממנו. והרבי אמר שהיהודי הזה כבר ידע למי לתת את המצות, וכשכר על העבודה היהודי הזה יכול לקחת שתי מצות אחד עבור כל סדר.

אז אד"ש שאל אותו "איך תלך להשדה", הוא ענה עם טעקסי, אד"ש אמר לו "עס קאסט געלט?", מאיר אמר שיש לו כסף, אז אד"ש שאל אותו "מה עם הדרך חזרה, דו וויסט אז דאס וועט אויכעט קאסטן געלט?", מאיר אמר שיש לו כסף להדרך חזרה. אז אד"ש אמר לו "כשאתה תחזור תדפוק על הדלת (היכלו הק') ואני אכניס אותך".

מאיר הלך עשה את שליחותו, וכשהוא חזר ל-770 ראה שהדלת של המרכז-מזכירות פתוח. הוא נכנס לשם וחדקוב אומר לו שאד"ש יצא כמה פעמים ושאל "אם כבר חזרת?", תלך תדפוק על הדלת וכו'. הוא דפק על הדלת, אד"ש הכניס אותו, מאיר הודיע שהוא קיים את שליחותו. אד"ש אמר לו "א גרויסען ישר כח, דו האסט געטאן דיין שליחות, איך האב געטאן מיין שליחות, און צוזאמען מיר האבן געטאן דעם שליחות פון דעם אויבערשטען".

ב) פעם מאיר חזר משליחות המל"ח ביחד עם עוד כמה בחורים, והי' עוד שבועיים לקעמפ גן ישראל, וכל הקבוצה שחזרה ממרכז שליחות הלכו לקעמפ. מישהו התלונן עליהם לאד"ש, וטען שהילדים צריכים לשלם 350 דולר לבוא לקעמפ והבחורים מגיעים בלי לשלם כלום. אד"ש מסר ע"י חדקוב שהבחורים יעזבו את קעמפ, אבל אד"ש אמר "מ'זאל לאזן הארליג".

ג) בשנים הראשונות בשמח"ת היו הרבה יהודים מגיעים לראות את הקפות ב-770. פעם אד"ש קרא למאיר והצביע לעבר הקהל ואמר שיש שם שני יהודים. שיביא להם שתי חתיכות מזונות לברך אתם ולתת להם יין ויאמרו לחיים. מאיר הלך מבלי לדעת בדיוק למי אד"ש מתכוון, וקיווה שהוא ימצא את האנשים הנכונים. הוא הגיע לשני יהודים ופנה לאד"ש וסימן האם לזה כיוון אד"ש? ועשה עם ראשו לחיוב, וקיים את מה שאד"ש ביקש ממנו. אח"ז חזר למקומו ואד"ש עשה עם ראשו ואמר "ישר כח".

מי היו היהודים האלו וכו' וכו' לא יודעים.

ד) בכלל בסוכות מאיר הי' מכניס אוכל לאד"ש אחרי שחרית, ובהושע"ר אחרי שאד"ש חילק לעקאח הוא הי' נותן לאד"ש שתי חתיכות לעקאח בסוכתו.

פעם אד"ש אמר למאיר, עס איז שוין שפעט, אולי ילך עכשיו לביתו לאכול סעודת יו"ט ואחרי

זה לחזור ל-770 להתפלל מנחה, ולהודיע לאלו שלא קיבלו לעקאח שיכולים לקבל לעקאח אחרי מנחה, כי הרבי יחלק שוב.

הרבי אמר למאיר שהוא יטלפן לבית של הרבי לבדוק אם סעודת היו"ט כבר מוכן. הרבנית ענתה שהסעודה תהי' מוכנה בעוד חצי שעה. מאיר הודיע זאת לרבי, והרבי השיב, אם כך – נשנה את הסדר. ושיוודיע לרבנית שאין מה למהר. והסדר יהי' שנתפלל מנחה עכשיו, ואז נלך הביתה לאכול, ונחזור לחלק לעקאח. והרבי ביקש לא להודיע על מנחה, כי אנשים עסוקים בסעודת יו"ט – ואינו רוצה להפריע לקהל.

ה) אבא של מאיר נכנס פעם ליחידות וביקש ברכתו הק' של הרבי שירווח נחת מנכדו (בנו של מאיר) – הנכד הי' אז בן שנתיים וחצי. והרבי אמר לו – "איך קען עם, איך דאווען מיט עם יעדער טאג מנחה מעריב". באותה התקופה אכן מאיר הי' מביא את בנו לתפילות, והילד הי' עושה מעשי שובבות עם הפרוכת וכו', ומאיר הי' לפעמים גוער בו וכו' – ומני אז מאיר הפסיק לשגע אותו ונתן לו לעשות ככל העולה על רוחו...

וא"ו) בליל שמח"ת תשל"ה, פרשן מטורנטו לקח הרבה משקה, ונשכב לפני הבית של מלמד והיו שם ויכוחים מה לעשות איתו – האם לקחת אותו לביה"ר או לא. תוך כדי, הרבי עבר שם כשהלך מ-770 לבית – ועצר ליד המהומה, היו שם אנשי ועד המסדר וכו', והרבי קרא דוקא למאיר ואמר לו שילך לביתו ויאמר לרבנית מה קרה פה, ושלא תדאג מדוע הוא מתעכב. הוא הלך לשם, וכשהגיע הוא ראה אותה עומדת ליד החלון מחכה לרבי. היא פתחה לו והוא סיפר לה. כשחזר, בדרך כשפנה לאיסטרן פארקוויי הוא רואה את הרבי מולו בדרך הביתה. הרבי שאלו אם הוא הודיע וכו', השיב שכן, והרבי ענה א יי"ש"כ.

ז) אלי' סימפסון לא הי' אוכל בשר, והרבי אמר לו, שגם הוא עד שהגיע לאמריקא לא אכל בשר, אך כשהגיע ואכלו בשר על השולחן של השווער – התחיל לאכול.

ח) כששזר הגיע ללוי' של נשיא ארה"ב אייזנהאוער (לפני פסח תשכ"ט) – הוא רצה ללכת ל-770, לרבי. רשמית הסדר הוא שכשהולכים ללוי' של מישהו מכובד – לא נותנים ללכת. הוא ניסה כל מיני מאמצים ולא הועיל. לפועל הוא לא הגיע ל-770, והרבי אמר בהתוועדות, שהיו שני יהודים שניסו לצאת מהמיצרים וגבולים שלהם, האחד לא הצליח והשני הצליח. זה שהצליח הוא יצחק מישולובין שהגיע אז מרוסי', וזה שלא הצליח הי' כאמור, שזר.

ט) באותה ההזדמנות שבה הי' חידוש כששזר הגיע (כי ממשלת ישראל עשתה אז בעיות, היתכן ששז"ר יגיע לרבי וכו', והרבי אז ענה לו שהוא צריך לשאול את השווער, וכשחזר מהאוהל –

הרבי אמר שהשווער אמר שצריך להישאר פה) – בקיצור, הרבי שלח את שמואל לויטין ויצחק גולדין למלון שלו כדי לשכנע אותו להגיע לרבי. בדיוק כשהם באים לעלות במעלית לחדר שלו, הם ראו את שז"ר בלובי מסתובב, הם באו אליו משני הצדדים, תפסו אתו ביד ואמרו לו – קום, נוסעים לרבי עכשיו...

(י) ה' פעם יהודי שהגיע לרבי וביקש ברכה לניתוח. הרבי ראה אותו ושאל – עוד לא קיבלת את המענה? – אותו אדם פנה ללייבל – ולייבל אמר שזה ה' עריו"ט! והרבי פנה ללייבל ואמר לו – שאצלי הרי גם ה' עריו"ט ואעפ"כ ישבתי וכתבתי לו מענה!...

(יא) כשהרבי רצה להדפיס המשך תרס"ו – ה' אדם שה' מוכן לתת כסף לענין וכו', ופתאום הגיע מכתב מא' מארץ ישראל ששם הוא מכר כר ס"ו – וכתב לרבי, שאם הרבי ידפיס מחדש ס"ו זה יהרוס לו את הפרנסה, אז הרבי לא הדפיס בפועל. [חסרים פרטים רבים בסיפור זה].

(יב) יום לאחר יו"ד שבט תיש"א הרבי ישב בתוך הזאל למעלה בתפלת מנחה, תחת השעון, והחזיק את הסידור פתוח כששתי הכריכות מקבילות (ע"ד קריאת עיתון וכיו"ב).

באותה תקופה היו הרבה גוטע איד'ן בקראון הייסט – וא' האדמו"רים התפלל אז בזאל. הרבי ה' אז הולך עם זקן שחור מקופל וכו'... אותו אדמו"ר אמר לרבי – יונגערמאן, יונגערמאן, אזוי האלט מען נישט א סידור. הרבי הרים את הראש, הסתכל עליו, חיך, ופתח את הסידור באופן רגיל...

(יג) פעם, באחד הסעודות למעלה, אמר הרבי, שאם הוא ה' מוצא מקור בחסידות שצריכים ללכת עם משי בשבת, הוא ה' אומר לכולם ללכת עם משי בשבת. כי בשבת צריך ללכת עם משי. ה' שם אלי' סימפסון, והוא לא ה' לובש משי בשבת. זה ה' בפסח. בשבועות, הוא הראה לרבי שהוא לובש משי...

(יד) ה' סיפור עם א' מעסקני חב"ד בקשר עם הדפסת התניא, שהרבי רצה שידפיס בתניא באנגלית גם את השערים של ההוצאות, והוא אמר לרבי שזה בזבז כסף וכו'. לאחר הסיפור הוא עבר פ"א בחלוקת כוס של ברכה, וביקש מהרבי שיתן לו בשביל האח, האחות וכו', וביקש בקבוק משקה וכו'. זה ה' נראה כאילו הוא מדבר לקיר. הרבי כאילו לא שמע אותו.

בדיוק אחריו הגיע עוד אחד מעסקני חב"ד שה' לו מחלוקות במקומו, וגם הוא ביקש משקה וכו', וגם לו – הרבי כאילו לא שמע.

בדיוק כמה אנשים לאח"ז הגיע ילד כבן 10 וביקש משקה למסיבות שבת וכו' – והרבי נתן לו

בקבוק, ואמר לו שיערבב את המשקה עם מים כי זה לילדים, ולפועל הרבי נתן לו אח"כ עוד בקבוק משקה (כיון שעד אז יהי' הרבה זמן וכו' – לא ברור).

טו) בתשי"ב, הרבי נכנס ליום הכיפורים בשחרית עם פ"נים (בד"כ הי' רק בר"ה). הרבי הניח את הפ"נים לתוך המגירה של הסטענדער.

לאחר מוסף, הרבי קרא למאיר ושאל אותו אם הוא הולך לאיזשהו מקום. ואמר – שהוא נשאר פה. והרבי אמר, אם אתה נשאר, אם אתה יכול תשמור על הפ"נים שאף אחד לא יפתח את הסטנדר ויגע בזה.

כשהרבי הגיע למנחה, שאל את מאיר אם הכל הי' בסדר ואף אחד לא נגע. מאיר אמר שהכל בסדר, והרבי ענה א יי"ש"כ.

טז) בכלל, מאיר הי' מכין לרבי בשביל הד' מינים.

להעיר, שעד תשמ"ח הרבי הי' עושה הד' מינים בעצמו – מספריים, סכין (כי הרבי הי' חותך מהמטה של הלולב). וגם הוא הי' הולך לחנות הלולבים של קעלער כדי לחפש עלים ארוכים בשביל הלולב הגדול של הרבי. לפועל, הרבי אף פעם לא השתמש בזה אלא רוצה להשתמש בעלים של הלולב עצמו (שהרבי הי' חותך ממנו העלים).

בנוגע לאתרוגים – אחרי שחרית הרבי הי' מגיע לחדר, והי' שם שורה של הרבה אתרוגים שאנשים שלחו. מאיר לא זוכר אם הרבי עשה את כל הנענועים או רק הרעיד עם כל האתרוגים שהיו שם. לאחמ"כ הרבי הי' מוציא את הסט למאיר בשביל שיברכו עליו.

בכלל, הרבי לא הי' מחליף את האתרוג שעליו הרבי בירך בד"כ כל הסוכות. חוץ מתשמ"ח (שנת הקהל) ששם לב שהרבי החליף אתרוג כל יומיים או שלושה.

בד"כ הלולב אף פעם לא נפסל, והרבי לא החליף אותו, אבל קרה כמ"פ שהוצרכו להחליף הלולב. הדסים וערבות היו מחליפים הרבה.

פעם האתרוג נפל ונפסל, זה הי' לפני התפלה. מאיר שאל את הרבי מה לעשות. הרבי אמר לו שילך הביתה ויקח מהרבנית את האתרוג. לאחר התפלה מאיר ביקש מהרבי שוב את הסעט בשביל שיברכו עליו – והרבי אמר שזה לא שלו... לפועל, ביום האחרון הרבי הוציא את הסעט שיברכו עליו.

הרבי הי' שורף את הלולב ואתרוג בביעור חמץ. הי' שולח מישהו לעשות את זה. פעם אחת, הרבי שלח כ-30 אתרוגים לשרוף בפעם אחת!

בהזדמנות מסויימת כאשר האתרוג נפסל, ומאיר ביקש אתרוג חדש מהרבי – הרבי אמר לו שלא יגיד מי עשה את זה, כי זה לא טוב בשבילי, ולא טוב בשבילו.

בתשכ"ה לאחר ו' תשרי שאלו את הרבי – על האישה מרת ווינער שהיתה משתמשת בסעט

של הרבנית חנה. והרבי אמר שיכינו סעט וישלחו לה. בערב סוכות, לפני שהרבי נסע לאוהל הרבי שאל אם הכינו לה הסעט. ולא ענו ברור. הרבי הודיע שלא יסע לאוהל עד שהוא ידע ברור שמכינים לה סעט.

(ז) פעם מישהו אמר לרבי במהלך הסדר – שלא משתמשים בקערה וכו'. הרבי שאל – מה? לא משתמשים בקערה? הרי יש שלושה מצות, ושישה מינים שזה ביחד 9 – וצריך את הקערה שזה מלכות!

בסדר למעלה, ה' קופסה של מצות שכ"א מהמסובין ה' לוקח לקערה שלו. כשהרבי ה' לוקח את המצות זה ה' א הימל'דיקע זאך. הרבי ה' מסתכל על כ"א ומניח, לוקח אחר, מתבונן וכו' – ה' לוקח 20 דקות עד שה' בוחר מצות לסדר.

יח) בכלל המסובין בסעודה היו מתעצלים ללכת לסעודה וכו'. פעם אחת, בסעודת של שבועות, מאיר אמר לחבר'ה שהכינו את הסעודה – שיכינו הסעודה במהלך התפילה, ומיד לאחר התפילה יאמרו לכולם שהכל מוכן ושיעלו מיד. באותה שנה, הקהל עמד מוכן כבר ברבע שעה. מאיר דפק בחדר של הרבי לקרוא לו. הרבי אמר, שאכלתי עכשיו חלבי, ואני צריך להמתין עוד 45 דקות... הסדר ה' שהרבי ה' עולה לסעודה אחרי שעשה קידוש בחדר, בשבועות.

יט) פעם אבא של מאיר ה' ביחידות, ודיברו על אדם שרוצה לעשות גט וכו'. הרבי אמר לו – ה' חתונה? אמרו ברכות? אמרו שם ומלכות? והרבי החל לדפוק על השולחן, איך יכולים לעשות שם ומלכות ברכה לבטלה! וכו'. הוא אמר לרבי – שיש אחרונים שמתירים לעשות גט במקרה זה וכו'. הרבי אמר, שכעת זה כבר 3 וחצי בלילה, ויש עוד אנשים שצריכים להיכנס אליי – ותחזור בלילה אחר ונדבר בלימוד. אבל כיצד אפשר לעשות שם ומלכות לבטלה!!!

כ) במהלך הסדר: פעם שמר'ל גורארי (?) אמר לרבי שכתוב באיזה ספר – שאומרים יזכור כאשר קוראים "עשר תעשר", הוא שאל את הרבי שהרי לפועל בארץ זה לא יוצא כך! (כי קוראים קריאה אחרת) – הרבי השיב, נו! תעשה כמו שאני עושה – תעשה יומיים חג! אחד שנכח בסדר הביא מצות מהארץ (אולי שמרל גורארי?) – והרבי אמר לו – אתה מגיע לפה וחוגג פה רק יום אחד ולא יומיים וביחד עם זה לא טוב לך המצות פה ואתה מביא מהארץ.

כא) לאחר הסתלקות הרבנית, כשהרבי אסר להיכנס לבית עד שהארון מגיע, מאיר עמד שם ושאל את מאיר איפה גראנער? כמ"פ. ועד שהרבי יצא ואמר שהוא יסע בעצמו! והבן של מאיר נכנס עם הרכב לפתח האחורי – הרבי יצא לכיון הרכב, ניסה לנעול את הבית, ומאיזשהו סיבה, שום מפתח לא נעל את הדלת. עד שהרבי נכנס לבית שוב, ואמר למאיר שוב, שאף אחד לא יכנס,

ושיגיע ללייבל להביא מהר את הטלית ותפילין וכו'.

כב) הרבי אמר פעם לבנצ'ע ש"ט ע"כ שמתפלל מאוחר – דיו לעבד להיות כרבו – אויפשטיין אין דער פרי אפ דאווענען און טאן הפצת המעיינות.

כג) בתשל"ז הי' סיפור שבחלוקת הד' מינים – הרבי שאל את מאיר לאחר שמאיר לקח ממנו את הסעט לאחר שחרית – אם יענק'ל העכט כבר עבר לברך. כך הי' כמ"פ. והרבי אמר לו – שלאחר שיברך שיודיע ע"כ לרבי. מאיר הציע שהוא ילך לקרוא לו. הרבי אמר שהוא עסוק וכו'. לפועל מאיר פגש בבנו של יענק'ל ואמר לו שיאמר לאבא שלו שיבוא מהר לברך כי הרבי שואל עליו כל הזמן. לפועל, כשיענק'ל נכנס לרבי – הרבי דיבר איתו על מה שאירע בסוכות באותה שנה [הכוונה להתוועדות המיוחדת שהרבי ערך לילדים].

הוא נער צעיר

בן 15, תלמיד מתחיל בבישת
'תומכי תמימים', כאשר ביקש
ממנו הרבי בפעם הראשונה
לסייע לו.

זה קרה בעת תפילת
שחרית, ביום השני של ראש
השנה תש"ב. הרבי פנה אליו
וביקש ממנו שיביא לו ספר
משניות כדי שיוכל לומר כמה
משניות קודם קדיש דרבנן. בכל שנה נהג הרבי לומר
ביום השני של ראש השנה קדיש לזכרה של הרבנית
שיינא הי"ד, בתו הצעירה של אדמו"ר הרי"צ,
שביום זה בשנת תש"ג נלקחה למחנה ההשמדה
בידי הנאצים ונרצחה.

מאיר הארליג מיהר לארון ספרים סמוך ושלף
ממנו באקראי ספר משניות. זה היה משניות חלק
טהרות. הוא הגיש אותו לרבי. הרבי קרא כמה
משניות ולאחר מכן אמר קדיש.

שמונה יממות חלפו. תפילת מוסף של יום
הכיפורים בבית הכנסת ב'770 תמה. הרבי פנה לעיזב
את מקומו, ניגש אל הארליג ושאל אותו: דו ביסט
דא? האם אתה נשאר כאן במהלך ההפסקה? הארליג
השיב בחיוב. הרבי אמר לו כי בכונתו להשאיר את
שקיות הפ"נים ליד מקומו וביקש ממנו שישמור
שאישי לא ייגע בהן (בדרך כלל היה הרבי מביא
שקיות ובהן מדיונות נפש שקיבל רק בראש השנה
למעמד התקיעות, אבל באותה שנה הביא שקיות
פ"נים גם ביום כיפור). כשחזר הרבי לתפילת מנחה,
שאל את הארליג אם שמר על השקיות. הנער השיב
בחיוב והרבי הודה לו.

כעבור מספר ימים, בהתוועדות שקיים ביום השני
של חג הסוכות בשעות אחר הצהריים, שאל הרבי
מה השעה כדי שמי שלא נטלו את ידיהם יוכלו
לומר 'לחיים' לפני שקיעת החמה. הארליג שעמד
סמוך הודרו להסיר את שעון היד שענד והניח אותו
על שולחנו של הרבי. מאוחר יותר החזיר לו הרבי
את השעון ואמר לו: "א גרויסע יישר כוח, אבער
דו זאלסט וויסען אז יום טוב טראגט מען ניט קיין
זינגער". יישר כוח אבל עליך לדעת שביום טוב לא
עונדים שעון על היד.

עשרות שנים היה הרב מאיר הארליג חלק בלתי
נפרד מהתרחשויות בחצרו של הרבי ב'770. הוא
שמסר את ארבעת המינים של הרבי בקביעות לציבור
החסידים בימי חג הסוכות, כדי שיברכו עליהם, ונהג
לארגן התוועדויות מרכזיות בתאריכים שבהם חגגו
את שמחתו של הרבי.

דמותו לא משה מ'770 מאז קבלת הנשיאות.
הוא נצפה כמעט תמיד עומד לצד הרב, בחלוקות
הדולרים ובחלוקות כוס של ברכה, בקידוש לבנה
ובהתוועדויות; מנסה להעניק סיוע כאשר יש צורך
בכך. הרבי מצידו קירב אותו מאוד.
ביום ראשון השבוע התבקש לישבה של מעלה.
סיפורו הוא סיפורו של דור השביעי.

תחליף לאריקות

הרב הארליג נולד בו' באלול תרצ"ו. הוא נקרא
על שם דוד אביו, הגאון המפורסם רבי מאיר שפירא
מלובלין זצ"ל, ראש ישיבת 'חכמי לובלין' ומייסד
תקנת לימוד הדף היומי, שהיה ערירי ונפטר מעט
יותר משנה קודם לידתו. אביו הגה"ח הרב מרדכי
הארליג ע"ה נמנה עם חסידיו צ'ורטקוב ושימש רב
בעיר וינה בירת אוסטריה.

באותן שנים נהג אדמו"ר הרי"צ לבקר בווינה
מפעם לפעם ולרב הארליג האב הייתה הזכות
לסייע לרבי. אלה היו ניצני הקשר המשפחתי עם
ליובאוויטש. הייתה פעם שבה אדמו"ר הרי"צ היה
בווינה וציין יארצייט (כנראה בב' ניסן), ונוקק למניין.
הרב הארליג האב ארגן את המניין. כשהסתיימה
התפילה הוציאו 'לחיים' ואחד הנוכחים שאל את
הרבי אם יוכל לשאול שאלה. אדמו"ר הרי"צ השיב
שכן והלה שאל כיצד ייתכן שאדמו"ר הרי"צ כתב על
אדם מסוים את התואר 'יר"א' (ירא אלוקים), והרי
העסק של אותו אדם פתוח בשבת. הרבי הרי"צ
השיב: "אני כמו כימאי, כאשר כימאי בוחן טיפת דם
אחת הוא רואה מרכיבים רבים שיש בה, וגם אני
כשראיתי את אותו אדם זיהיתי שחבויה בו יראת
שמים". הרב הארליג האב העיד שאותו יהודי החל
כעבור מספר שנים לשמור שבת.

בתחילת שנות השי"ן נדה משפחת הארליג
לארצות הברית והתיישבה בשכונת קראון הייטס.
האב מונה לרב באחד מבתי הכנסת בשכונה. הבן
מאיר היה אז ילד בן פחות מעשר.
הקרבה ל'770 הובילה להידוק הקשר עם

אבד חסיד. הרב מאיר הארליג ע"ה

**"הרבי הרי"צ הורה שיכניסו
את מאיר הקטן, שהיה אז בן
שבע או שמונה. כשנכנס הרבי
הרי"צ הרים את הצד הימני של
הקפוטה שלו, שלף את כנפי
הציצית שלבו והושיט לו אותן
כדי שינשקו"**

"שלום עליכם". בכל קידוש לבנה הרבי נהג לומר לר' מאיר "שלום עליכם"

בימים הנוראים בשנת תשי"ב כאמור, ומאז מדי פעם בפעם הטיל עליו הרבי משימות נוספות. בד בבד החל הארליג להיות האחראי על קניית העוגות והיין להתוועדות, לסידור המקום של הרבי ולמנוון תפקידים נוספים. מלבד זאת גם סייע אישית לרבי באחת השנים הראשונות, במהלך התוועדות ליל שמחת תורה, אחרי השיחה הראשונה, קרא הרבי לר' מאיר (שלא צעד לתהלוכה, בשונה מחסידים רבים אחרים, כי הופקד על ארגון המקום לקראת ההתוועדות) ומסר לו שתי פרוסות עוגה. הרבי הורה לו לצאת החוצה ולחלק את הפרוסות לשני אנשים שעומדים בחוץ ולומר להם שיגידו לחיים. בחוץ ירד גשם ואנשים רבים אחזו מטריות בידיהם. אלה לא היו חסידי חב"ד אלא מתפללים מבית כנסת סמוך. ר' מאיר ניגש לשני האנשים הראשונים שנקרו בדרכו, העניק להם את המזונות, אמר להם כי הפרוסות ניתנו מהרבי וביקש מהם שיאמרו לחיים. כאשר חזר ל-770 הביט לעברו הרבי וסימן לו בראשו שיאמר לחיים.

לאורך השנים נהג ר' מאיר לומר 'יתן לך' במוצאי שבת מתוך סידורו של הרבי (בהתוועדות הגדולות כשהרבי אמר 'יתן לך' בבית הכנסת). לדבריו החל בכך לאחר שבמוצאי אחת השבתות בשנת תשי"ב (או תשי"ג) שהייתה צמודה ליום טוב קירב הרבי את הסידור שלו לעבר ר' מאיר ורמז לו שעליו לומר עימו 'יתן לך'. גם בקידוש לבנה נהג הרבי לומר לר' מאיר (ולשניים נוספים) "שלום עליכם".

פעם אחת הייתה, שבה שלח הרבי את ר' מאיר לשליחות חשאית ויוצאת דופן. זה קרה בשנת תשכ"א לערך. ר' מאיר סיפר עליה בריאיון שהעניק לכפר חב"ד לפני יותר מעשור.

"הסדר בישיבה ב-770 בחורף היה שבשעה רבע לשבע בערב היו מתפללים מעריב ולאחר התפילה היו מזכירי הרבי הולכים לביתם והרבי היה נותר לבדו בחדרו", סיפר הרב הארליג. "באחד הימים

"הרבי שאל אותך: אתה ממשיך לקבל זריקות? יש לי עצה טובה בשבילך, עצה חדשה: אם תשמור סדרי חסידות ותלמד חסידות היטב בכל יום - תחסוך את הזריקות"

שלנו' (בצר). זה היה במהלך סדר הלימוד, והרבי, שהבחין בו, סגר את החלון.

בריאיון לכפר חב"ד סיפר הרב הארליג כי בהיותו בחור סבל תקופה ארוכה מכאב בטן. הוא נהג ללכת לרופא ולקבל זריקה. באחת הפעמים שיצא מחדר הרופא נחפזה אחריו מזכירת הרופא וקראה לו שישוב למרפאה. הוא חזר ושם התברר כי לו כי קיבל זריקה לא נכונה. הרופא הזריק לו את הזריקה המתאימה וביקש ממנו שישמור על מנוחה במשך מספר ימים.

ביחידות אצל הרבי זמן קצר לאחר מכן, לקראת יום הולדתו, סיפר לרבי על מה שאירע. הרבי הקשיב לדבריו ולאחר מכן שאל אותו: אתה ממשיך לקבל זריקות? יש לי עצה טובה בשבילך, עצה חדשה: אם תשמור סדרי חסידות ותלמד חסידות היטב בכל יום - תחסוך את הזריקות.

הרב הארליג נהג לספר כי מאז אותה יחידות הקפיד שלא להחמיץ סדרי לימוד, ולדבריו לא נזקק עוד לזריקות.

שליחות מסתורית

בשנים הראשונות שלאחר קבלת הנשיאות רתם הרבי את הארליג למשימות שונות. ההתחלה הייתה

ליבואוויטש. כאשר משלחת רבנים נשלחה מטעם אדמו"ר הרי"צ לווינגטון כדי שיפעלו עבור ענייני יהדות במדינה, נמנה הרב הארליג עם חברי המשלחת. הרב הארליג גם נכנס לא אחת ליחידות בקודש פנימה. לאחת מהן הגיע עם בנו הקטן מאיר. באותה יחידות לא נכח הבן מאיר בחדר היחידות אלא המתין במסדרון של 770 לאביו. כאשר הסתיימה היחידות ניצל האב את ההזדמנות וביקש מאדמו"ר הרי"צ ברכה עבור רעייתו, שלא חשה בטוב באותה תקופה. בד בבד הזכיר גם את בנו מאיר. כאשר עלה שמו של הבן ציין המזכיר הרב סימפסון (לפי גרסה אחרת אדמו"ר הרי"צ עצמו הוא שהזכיר זאת) כי הילד ממתין בחוץ. הרבי הרי"צ הורה שיניסו אותו. מאיר הקטן, שהיה אז בן שבע או שמונה, נכנס והרבי הרי"צ הרים את הצד הימני של הקפוטה שלו, שלף את כנפי הציצית שלבש והושיט אותן לילד כדי שינשקן.

בשנות ילדותו למד מאיר הארליג בתלמוד תורה חב"ד. הוא זכר את יום הסתלקותו של אדמו"ר הרי"צ ביו"ד שבט וסיפר על כך בריאיון עימו שפורסם ביוחן א' חסידישע דערהער' היוצא לאור על ידי 'ועד תלמידי התמימים העולמי': "הרבי הסתלק ביום שבת בבוקר, ובחורים הסתובבו בבתי הכנסת השונים באזור כדי להודיע לכולם על מה שקרה. אני זוכר שחבר כיתה שלי, הרב זושא פויזנר, נכנס לבית הכנסת שבו התפלל אבא שלי שחרית ומסר את הבשורה העצובה. ההלוויה התקיימה למחרת. אנשים בכו במהלכה, הצער היה גדול".

בהתוועדות ההיסטוריות של קבלת הנשיאות, במוצאי י' שבט תשי"א, השתתף הנער מאיר הארליג. הוא כבר היה אז תלמיד בישיבת 'תומכי תמימים' ברחוב בדפורד. הרב הארליג זכר לספר כי הרב אפרים אליעזר הכהן יאלעס, רבה של הקהילה היהודית בפילדלפיה שהיה מקורב מאוד לרבי, הגיע לבית המדרש ב-770 באותו לילה זמן קצר מאוד לפני כניסתו של הרבי להתוועדות ולא הצליח להיכנס פנימה. בית המדרש וסביבתו היו עמוסים בחסידים. לדברי הארליג, הרבי הבחין ברב יאלעס ואמר לו: "תחזיק בנארטל שלי וצעד מאחוריי".

בשנים שלאחר מכן, שנות היר"ד, קירב הרבי מאוד את הבחורים, ומאיר הארליג בכללם. הרבי נהג להתעדכן בקביעות במצב הלימודים של כל אחד מהבחורים, ולקבל כל בחור ליחידות אישית פעמיים בשנה.

באחת ההזדמנויות, כאשר ראש הישיבה ב-770 הרב מרדכי מענטליק, נכנס לרבי כמנהגו ודיווח על לימודם של הבחורים, עלה שמו של הארליג בהיותו לומד הלכות שחיטה. הרבי הגיב לכך בתמיחה: "בן של רב לומד שחיטה?"

סיפור דומה נוסף, שסיפר הרב הארליג באחת ההזדמנויות ופורסם ב'חסידישע דערהער', ביטא את תשומת הלב שהעניק הרבי ללימודיו. זה התרחש באחת השנים, לפני חג הפסח: ר' מאיר עמד ליד החלון בבית המדרש בקומת הכניסה ל-770 והביט ברבי שערך 'מים שלנו' (באותו שנים), בשונה משנים מאוחרות יותר, ערך הרבי את מעמד שאיבת 'מים

ניצב תמיד לצד הרבי. מימין: הרה"ח ר' נחמן אלביום מקבל דולר מהרבי. משמאל ר' מאיר מקבל דולר

זכות ארבעת המינים

התפקיד המרכזי והמוכר ביותר, ככל הנראה, של הרב הארליג בי 770 לאורך השנים, היה תפקיד האחראי על ארבעת המינים של הרבי בימי חג הסוכות, למוסרם לציבור לברך עליהם. התפקיד הזה הוענק לרב הארליג באתערותא דלעילא. הסדר בשנים הראשונות לנשיאות הרבי היה שבבוקר חג הסוכות היה הרבי עומד בסוכתו והקהל היה חולף לפניו ומברך על לולבו במהירות. לרוב היו החסידים מסיימים לעבור עד השעה תשע וחצי או לכל המאוחר עד השעה עשר, אז החלה תפילת שחרית. בכל הזמן הזה היה הרבי אומר 'קורבנות' או למד ממאמרי אדמו"ר המהר"ש. לעיתים קרובות היה הרבי אומר למברכים שהמינים ניתנים כ"מתנה על מנת להחזיר".

בשנת תשכ"ב כ' זה השתנה. באותה שנה הגיעו אורחים רבים לחצר הרבי לחודש תשרי, ובבוקר היום הראשון של חג הסוכות נמשך תור החסידים המברכים זמן ממושך והרבי נכנס לתפילת שחרית בשעה רבע לאחת-עשרה.

בלילה אחרי תפילת מעריב ניגש בחור אל הארליג (שטרם הקים את ביתו) ואמר לו כי הרב חדקוב ראש מזכירות הרבי מעוניין לשוחח עימו. בתחילה ר' מאיר התמהמה. הוא חשב כי הרב חדקוב מעוניין לנוח בו בעקבות כך שלילה קודם לכן אמר מילה לא טובה למישהו, ולכן לא מיהר. אולם כאשר עוד ועוד בחורים ניגשו אליו ואמרו לו כי הרב חדקוב מתין לו – מיהר לעלות לחצר המזכירות.

באותה שעה נכחו בחדר מספר אנשים. המזכיר הרב יהודה לייב גרונו, שהיה אחד מהם, ואמר לו כי הרב חדקוב מתין לו לוי חדרו של הרבי ר' מאיר ניגש לנ עדן התחתון. הרב חדקוב המתין שם. דלת חדרו של הרבי הייתה פתוחה, והרב חדקוב סימן לו להיכנס עימו אל החדר "על הקיר בחדר הרבי דלקו שתי מנורות", שחזר

"ישר כוח גדול על כך שעשית את השליחות הזו. אתה עשית את השליחות שלך, אני עשיתי את השליחות שלי, ושנינו עשינו את שליחות הקב"ה, שתהיה לך הצלחה"

הוא שאל אותי אם יש לי חבילה בעבורי ואני בתגובה שאלתי אותו לאן הוא נוסע. הוא אמר לי שהוא נוסע למזרח הרחוק. אמרתי לו: כן, יש לי עבורך חבילת מצות מהרבי מליובאוויטש, שאמר לי שהוא שולח אותך לך ושאתה כבר תדע למי לתת את זה, וביקש שתמסור בשמו איחולים לפסח כשר ושמח למי שיקבל מהמצות. הרבי אף בירך אותך שתהיה לך הצלחה בעסקים שלך.

"הלה הודה לי מאוד וביקש ממני למסור לרבי שהוא יהיה אחראי לבצע את המשימה, ואז נבלע בין ההמון ונעלם מעיניי. ניסיתי לאתר אותו לאחר מכן כדי לתהות על קנקנו ולהבין מה הקשר שלו עם הרבי, אך לא מצאתי אותו במהירות ויצאתי החוצה, כי ידעתי שהרבי ממתין לדיווח ממני."

"כשהגעתי ל-770 נכנסתי לחדר המזכירות. הרב חדקוב היה שם ואמר לי כי הרבי התעניין כבר כמה פעמים אם חזרתי משדה התעופה. ניגשתי לחדרו של הרבי ונקשתי על הדלת. הרבי פתח אותה ואמרתי לרבי כי ביצעתי את השליחות. הרבי שוב שאל אם היה לי די כסף לנסיעה ואמרתי שכן. כששמע זאת הרבי אמר: ישר כוח גדול על כך שעשית את השליחות הזו. אתה עשית את השליחות שלך, אני עשיתי את השליחות שלי, ושנינו עשינו את שליחות הקב"ה, שתהיה לך הצלחה."

בחדש ניסן יצאו הוריי לחתונה שהתקיימה באותו לילה באזור, ולכן החלטתי להישאר ב-770 ולא למהר לחזור הביתה. ישבתי בבית המדרש ולפתע ראיתי שדלת חדרו של הרבי נפתחה. הרבי עמד על מפתן הדלת והביט. ניתרתי ממקומי במהירות. הרבי הבחין בי וקרא לי שאכנס לחדרו.

"נכנסתי לחדר. הרבי הצביע על חבילת מצות ואמר לי: כאן יש חבילת מצות, קח את החבילה וסע במונית לשדה התעופה, ושם תיכנס לטרמינל של חברת התעופה 'פאן אמריקן' (חברת תעופה בין-לאומית שלמים הפכה לחברה הגדולה בארצות הברית, עד שפורקה בתחילת שנות ה-70). שם ימתין לך אדם שגראה כאיש עסקים, הוא כבר יזהה אותך, ואתה תמסור לו את החבילה. הוא ידע למי להעביר אותה. אחרי שתיתן לו את החבילה תמסור לו בשמי איחולי פסח כשר ושמח לכל מי שיקבל ממנו את המצות."

"הרבי גם מסר לידי עותקים מהמכתב הכללי שיצא לאור לקראת חג הפסח אותה שנה כדי שאעביר גם אותם לאותו יהודי שיחלק אותם. 'נשלתי את החבילה. הרבי שאל אותי: איך אתה מתכוון להגיע לשדה התעופה? השבתי שבמונית. הרבי שמע זאת ואמר: 'עס קאסט געלט', זה עולה כסף. אמרתי לרבי שיש לי כסף. הרבי שאל אותי: אתה בטוח? עניתי שכן. הרבי לא הסתפק בכך והוסיף לשאול: ומה בנוגע לדרך חזרה? הרי גם הנסיעה חוזר תעלה כסף. הבטחתי לרבי שיש לי כסף מספיק עבור נסיעה בשני הכיוונים. 'זמה בנוגע לטיפ לנהג? שאל הרבי לכסוף, 'יש לך גם בשביל זה?'. השבתי שכן. הרבי התרצה ואמר לי שכאשר אחזור אכנס אליו ואספר לו מה היה."

"יצאתי לרחוב ובתוך דקות אחדות עצרתי מונית. לנהג אמרתי כי היעד שלי הוא שדה התעופה. כאשר הגעתי לטרמינל של 'פאן אמריקן' ניגש אליי אדם ושאל אותי מהיכן אני. השבתי לו שמליובאוויטש."

ליטול את הסידור כדי להגישו לרב, אבל הרבי הרים את מבטו והחווה לעבר ר' מאיר. למזכיר הרב גרונו אמר הרבי כי ברצונו שר' מאיר יאמר את הקדיש של האבלים במקומו.

מאז הפך הדבר לסדר קבוע בכל שני וחמישי בשנת האבל על הרבנית. הרבי היה עולה לתורה לשלישי בביתו, אולם את הקדיש אמר ר' מאיר הארליג. בכ"א בטבת תשמ"ט, במלאת 11 חודש לפטירת הרבנית, הפסיק הרבי לעבור לפני התיבה בתפילות ומאז היה ר' מאיר החזן הקבוע במניין של הרבי, עד שסיים גם הוא את שנת האבל.

חלק בלתי נפרד מ-770

כמעט עד יומו האחרון היה ר' מאיר הארליג חלק בלתי נפרד מנוף ההתחשיות ב-770. לאורך השנים, כמעט בכל שנות הנשיאות, ניהל יומן ובו פירט את הנהגות הרבי.

יומניו זכו ליחס נדיר מהרבי. לפי השמועה באחת השנים, כשימים י"ג, י"ד וט"ו באייר חלו בימי חול, רצה הרבי לדעת כיצד נהג בפעם הקודמת שבה הייתה קביעות כזו, אם נסע לאוהל. הרבי אמר למזכיר הרב גרונו: "פרען ביי הארליג, ווייל מסתמא האט ער עס ביי אים פרשריבן". תשאל אצל הארליג כי מן הסתם הוא רשם זאת אצלו.

נוסף על כך נהג ר' מאיר במשך תקופה ארוכה לשלוח מכתבים והקלטות לידידיו השלוחים ברחבי העולם, ובהם תיאר את המתחש בחצר הרבי. באחת מסעודות חג הפסח שהתקיימו בדירת אדמור"ר הרי"צ התבטא הרבי על ר' מאיר: "איך ווייס אז איר שיקט ארויס די אלע נייעס וואס גייט פאר דא איבער גאנץ וועלט". אני יודע שאתם שולחים את כל החדשות שמתרחשות פה לכל העולם.

בהזדמנות אחרת, גם היא באחת הסעודות בדירתו של אדמור"ר הרי"צ, אמר הרבי דבר מה ומיד לאחר מכן הוסיף וביקש שלא יפיצו את הדברים. בסיום הסעודה פנה הרבי לר' מאיר ואמר לו (תוכן): "אני יודע שאתה עושה דבר טוב ושולח את תוכן הדברים המתרחשים כאן לשלוחים, אבל את הדבר שאמרתי בסעודה אסור להעביר לאהא".

בשנים האחרונות, אחרי ג' תמוז, שימש ר' מאיר גבאי במניין התפילות הנערכים תמידין כסדרן, כמה פעמים בשבוע, בחדרו של הרבי.

זכה לראות בחייו את כל שבעת ילדיו משמשים בשליחות הרבי ברחבי ארצות הברית. אחד מבניו, הרב יהושע, הוא השליח הראשי בלאס וגאס. שם גם פועל בן נוסף שלו (מנחם מענדל) בשליחות. הבנים האחרים, הרב שלום דובער והרב יוסף יצחק, ושלוש בנותיו, משמשים שלוחים בפלורידה ובקליפורניה. ר' מאיר נהג להביא את ילדיו לתפילות עם הרבי בקביעות גם כשהיו ילדים קטנים. באחת ההזדמנויות ביקש אביו, הרב מרדכי הארליג, ברכה מהרבי עבור נכדו שלום דובער, שהיה אז בן שנתיים וחצי. הרבי אמר לסבא: "אני מכיר אותו, אנוחני מתמללים מנחה ומעריב יחד כל יום".

נעקרה דמות מ-770.

ר' מאיר מביא לרבי את הד' מינים לקראת אמירת ההלל

התועודות גדולה היה כ"ח סיון, התאריך שבו הגיעו הרבי והרבנית לארצות הברית בשנת ת"ש, אחרי שנחלצו מאירופה הבווערת בזמן מלחמת העולם השנייה. בשנים הראשונות לא חגגו חסידים את התאריך הזה. הסיבה הייתה פשוטה: מעטים בלבד ידעו כי הרבי הגיע לארצות הברית בתאריך הזה.

בשנת תשמ"ג פורסמו לראשונה אגרות הקודש של אדמור"ר הרי"צ ובהן נחשף לציבור הרחב תאריך ההצלה. באותה שנה התיישבו קבוצה של בחורים וחסידים ב-770 להתועודות קטנה ובלתי מתוכננת. בשנים שלאחר מכן הפך ר' מאיר את התאריך הזה לידוע ומפורסם, בארגון התועודות מרכזיות.

בחודש סיון תשמ"ו קיבלה התועודות בארגונו של ר' מאיר עידוד מן הקודש פנימה, כאשר הרבי העניק לרב הארליג בקבוק משקה עבורה. במהלך ההתועודות של הרבי בשבת שלפני כ"ח סיון באותה שנה הכריז ר' מאיר על התועודות והזמין את הקהל להשתתף בה. הוא ציין כי התועודות מתקיימת לכבוד הגעת הרבי לאמריקה. כששמע זאת הרבי פנה לר' מאיר ותיקן אותו: "איש וביתו". הרבי הגיע עם הרבנית.

'קדיש' במקום הרבי

בערב ראש חודש אב תשמ"ח נפטר אביו של ר' מאיר.

ימי השבעה הסתיימו ביום חמישי בשבוע. זו הייתה שנת האבל על הרבנית חיה מושקא ע"ה, שבה התפלל הרבי את התפילות בביתו. ר' מאיר הודרו לביתו של הרבי עם קומו מהשבעה והגיע לבית כאשר במקום החלה קריאת התורה.

הרבי נקרא לעלות לתורה לשלישי. עד אותו יום נהג הרבי לגשת לבימת הקריאה וסידורו בידו, כדי לומר מתוכו את חצי הקדיש בסיום הקריאה, שאותו אומרים האבלים. אלא שבאותו יום השאיר הרבי את סידורו על עמוד התפילה וניגש לבימת הקריאה. המזכיר הרב גרונו, ששם לב לכך, מיהר

הרב הארליג את אותם רגעים בריאיון לכפר חב"ד. "הרבי ישב בפנים והחזיק בידיו ביכל של מאמרי חסידות. הרב חדקוב יצא מהחדר ונותרתי עם הרבי לבדי. הרבי אמר לי: מחר אם ירצה השם אגיע מאוחר. תיקח את האתרוג ואת הלולב שלי ותיתן אותם לאנשים לברך אצלי בסוכה. כאשר אגיע תעשה הפסקה ולאחר מכן תיתן לאנשים להמשיך ולברך". ר' מאיר קיבל עליו את האחריות ולמחרת בשעה שמונה בבוקר התייצב בסוכת הרבי והעניק לציבור המופתע שהגיע למקום את ארבעת המינים של הרבי לברכה. מאז הפך הסדר לקבוע. עד שנת תשכ"ה העניק ר' מאיר את ארבעת המינים לחסידים בסוכת הרבי למעלה, אולם מאז תשכ"ה כבר עבר התור להתקיים בסוכה הגדולה והמרכזית בחצר 770.

בשנת תשכ"ז נפסל האתרוג של הרבי. ר' מאיר שאל את הרבי מה לעשות, והרבי הורה לו ללכת לביתו ולהביא משם את האתרוג של הרבנית, בשביל שיוכל להשתמש בו בחפלות שחרית. כשהסתיימה התפילה ור' מאיר ביקש לקבל את האתרוג כדי שמי שלא הספיק לברך בבוקר יברך עליו, השיב הרבי כי אין זה האתרוג שלו ולכן אינו יכול להעניק אותו. באותה שנה רק אחרי הושענא רבה מסר הרבי את האתרוג עבור הצבור.

מספר שנים לאחר מכן שוב נפסל האתרוג. זה היה לאחר שחסיד מבוגר שעבר בתור קיבל לידיו את אויבעת המינים אולם ידיו רעדו והאתרוג נפל על הרצפה ופיטמו נשבר. "לא ידעתי מה לעשות", תיאר ר' מאיר לימים, "אבל לא נותרה לי ברירה ונכנסתי לרבי וסיפרתי לו על מה שאירע. הרבי אמר לי שלא אנד לו מה שמו של המפיל, והוציא אתרוג אחר". לפי השמועה, היה חסיד שמתח ביקורת על כך שר' מאיר הוא האחראי על ד' המינים של הרבי וסבר כי ראוי שאדם מתאים יותר, חסיד מבוגר וכדומה, יהיה אחראי לכך. הלה כתב על כך לרבי. התשובה שקיבל לא הותירה מקום לספקות. הרבי שאל את הטוען (תוכן): כעת אתה מניע? אחרי שהוא (ר' מאיר) חסך לי מאות רבות של שעות?

בתשרי תשנ"ב, חודש תשרי האחרון לפני כ"ז אדר, פתח הרבי את דלת סוכתו ביום הראשון של החג, ואמר לר' מאיר הארליג שהתכוון ליטול את ארבעת המינים כי הוא מעוניין להיות נוכח בעצמו לצד החסידים המברכים. הרבי צעד לעבר הסוכה הקטנה בחצר 770 וארבעת המינים בידו, ובמשך כשש שעות ומחצה עמד במקום והביט על כל אחד מהמברכים.

'איש וביתו'

תפקיד מרכזי נוסף שהיה לר' מאיר ע"ה לאורך השנים ב-770 היה ארגון התועודות מרכזיות בתאריכים שבהם מצויינים בשורות טובות הקשורות ברבי. כך היה מארגן בקביעות את התועודות המרכזיות של ראש חודש כסלו. הוא ארגן התועודות ביום זה כבר בתשל"ט, השנה הראשונה שבה ציינו החסידים את הגעת הרבי לביתו אחרי אירוע הלב. תאריך נוסף שבו נהג הרב הארליג לארגן

Stories written by his grandchildren

1) R Meir once overheard someone saying tonight we start V'sein tal umatar livracha. He didn't pay much attention. Then when the Rebbe came in to maariv, the Rebbe asked him do we start tonight. He answered he thinks so. The Rebbe responded something like "either yes or no".

2) R Meir once made an announcement in front of by the Rebbe and referred to the big Shul of 77 as unten. The Rebbe corrected him and said "M'zogt nisht oif a Shul unten"

3) Zaidy told me a story about the importance of washing for yom tov farbrengen (I think RH 5734 (?)). He said someone once asked the Rebbe for a bracha. The Rebbe asked him if he was at the farbrengen. He replied yes. The Rebbe asked him if he washed. He replied no. The Rebbe said all the brochos are nimshach by the farbrengen.

4) at the sukkos farbrengen R Meir gave the Rebbe his watch. The Rebbe told Zaidy we don't wear a watch on Yom tov.

5) On Yom Kippur 5712, as musaf concluded, the Rebbe asked R Meir 'Du bleibst doh—are you staying here during the break?' I said yes, and the Rebbe asked him to keep an eye on the bags of panim which he had brought along to davening. (Usually the Rebbe would bring panim on Rosh Hashanah to tekios, but that year he brought them on Yom Kippur as well.)

6) the Rebbe once left his kinus on Tisha B'Av by his place. R Meir brought it to mazkiros but then later regretted it because of the minhag to leave it in shul because Moshiach will surely come this year.

7) On Acharon Shel Pesach, Zaidy would drink his 4 cups after Kos Shel Bracha. He didn't want to drink before during the actual Seuda so he wouldn't need to go to the bathroom during the Rebbe's farbrengen and kos shel bracha.

8) Once on Pesach at the seuda the Rebbe made a comment to Shmerel Gurarie about him not keeping Yom tov sheni. So he stayed in NY until after Shavuos and kept 2 days.

9) The Rebbe at the seuda once spoke about wearing zaidene kapota. Rabbi Simpson wasn't wearing silk. He went and bought a silk kapota and the next Yom tov, rabbi Simpson showed the Rebbe he was wearing a zaidene kapota.

10) hoishana rabba one year the Rebbe told R' Meir to call the Rebbetzin to tell her he will come later and she shouldn't worry and shouldn't rush, and that the Rebbe will Daven Mincha and then come home to eat the Seuda.

11) In the very early years The Rebbe used to buy the NY times every day. Later years yudel used to cut out the articles he thought the Rebbe would want to see.

12) Zaidy was involved in making the room for the Rebbe at the ohel with a heater

13) R Meir was involved in making a special car for the Rebbe in mem vov but the Rebbe didn't use it. He says he thinks the Rebbe didn't like the big deal and they it should have been done quietly.

14) R Meir would move the table in the zal and chair downstairs for Shmoine esre for the Rebbe until lamed ches when it began to be done by others. Zaidy was upset that his Chazzaka which was a special Zechus was taken from him.

15) R Meir would bring his children to Mincha/Maariv with the Rebbe during the week and they would play around in 770. R Meir's Father, R' Mordechai Harlig once asked the Rebbe for a bracha that he should have nachas from his einikel, Sholom Ber, who was then two-and-a-half years old. The Rebbe told him: "Ich ken em doch—I know him; we daven mincha and maariv together every day.'

16) The Rebbe went 3 times to the beis hachayim but didn't go in, just stayed outside the gate. The Rebbe told everyone standing with him to go inside the cemetery, even the Mazkir R Leibel Groner. But the Rebbe didn't say anything to R' Meir so he was the only one who stayed with the Rebbe.

17) When R Meir was a bochur in 770 he was in the zal when the Rebbe did mayim shelanu during seder. He looked out the window and the Rebbe closed the window on him so he should go back to learning.

18) R Meir related:

Once I came down with hay fever. The doctor first prescribed me some pill, then a different pill, and then he said that I need an injection. I received the injection in his office, and while I was waiting for the bus to take me home, the nurse came running after me saying that the doctor had given me the wrong injection, so he called me back. My hand had already gotten a bit swollen so he gave me an antidote, and sent me home in a taxi. "A few weeks later I went into yechidus before my birthday, and I wrote the whole story in my tzetel. The Rebbe looked up at me, and told me as follows: "Es iz doh a naye erfindung—There is a new invention for all of this; if you will be careful not to miss the morning seder Chassidus and the night seder Chassidus, all of the issues will go away.

Over the next two or three years, I didn't miss a single seder.

19) R Meir related: Once, as a bochur, I was sitting alone in the small zal after maariv, and suddenly the Rebbe walked out of his room and beckoned me to come over. "The Rebbe gave me a package of matzos, and told me to go to the airport, to Pan American Airways, where I should look for a Jew traveling to the Far East. The Rebbe told me to give the matzos to that person; he will know who to give it to, and while doing so, he will know who to give it to, and while doing so, he should wish all those that receive the matzah 'a kosher un freilichen pesach in my name'. The Rebbe also gave me copies of the michtav kloli for him to distribute. As compensation for the shlichus, the Rebbe said that the individual can take two matzos for himself; one for each seder. "How are you going to get to the airport?" the Rebbe asked me. I replied that I would take a taxi. "Es kost gelt—it will cost you money,' so I told the Rebbe I have money. 'Are you sure?' the Rebbe asked me, and I replied in the affirmative. "What about the way back? It will also cost money." "I assured the Rebbe that I had enough money for both ways, and the Rebbe told me to knock on his door when I return and inform him how it went. "I went to the airport (it was Idlewild Airport at the time), the man came over to me, and I gave him the matzos along with the other messages from the Rebbe. When I arrived back in 770,

the door to mazkirus was open, and Rabbi Hodakov noticed me and said that the Rebbe had already come out a couple of times to see if I had returned. "I knocked on the Rebbe's door and was let in. When I gave over that I had fulfilled the shlichus, the Rebbe said, 'Yasher koach; you have fulfilled your shlichus, I have fulfilled my shlichus, and together we have fulfilled the Aibershter's shlichus.'"

20) at kidush levana, R Meir would always stand right near the Rebbe. The Rebbe would usually tell R Meir sholom aleichem. One moitzay Tisha B'Av he didn't make it in time and missed it R Meir felt bad that he missed the opportunity.. On the way out of 770, the Rebbe saw R Meir standing in front of the zal as he always did to watch the Rebbe leave, and the Rebbe told him "Sholom Aleichem!"

21) R Meir related how he remembered how the Rebbe would take Rebbetzin Chana by her arm and walk her down the steps from the FR apartment

22) R Meir only missed 3 Shabbos Mevarchim Farbrengens. When he had a grandson in california R meir wrote into the Rebbe that his son Sholom Ber had a son and that his wife would be traveling to the bris. He wasn't planning on going, because it was Shabbos Mevorchim that week, and there would be a farbrengen. "The Rebbe told Rabbi Groner, 'Vi falt em ein aza zach—how did he come up with such an idea? A shliach is making a bris, and it is possible to go and speak with people and be mekarev them. To miss it because of the farbrengen? He will come back and be able to read a hanacha of everything that was said.'"

23) R Meir would bring Mezonos ans tea every day from the Rebbe's home to 770, once as he was waiting in the Rebbe's house, he relates:

On one occasion, as I was waiting inside the house, the Rebbetzin inquired about my children's wellbeing. Right around that time, my son Sholom Ber was constantly catching colds and missing school, and the doctor recommended removing his tonsils. I told the Rebbetzin about the doctor's recommendation, and she said that if we would not need tonsils, the Aibershter would not have created them; since he did, it probably means that we need them. "Two days later I came back, and she told me, 'Ich hob geredt mit mein man—I spoke to my husband about it, and he said the same thing.'"

24) The Rebbe once told mazkirus to ask R Meir how his father Mordechai is doing. Some time earlier a Goy tripped R Mordochai on the Rebbe's block, R Meir assumed the Rebbetzin saw and told the Rebbe and the Rebbe told mazkirus to ask R Meir how his father is.

25) the Rebbe told R' Mordechai to push off his heart procedure until after purim and pesach because he's a rav and a rav is busy this time of the year. In the end, he never needed to do it.

26) the Rebbe once told R' Mordechai in yechidus to do whatever he can not to let a certain couple get divorced, the Rebbe explained that It's his responsibility because how can he brake the brochos he said by sidur kidushin.

27) Once on shabbos Mevarchim the st were covered in black ice. The bochurim walked the Rebbe's path from his house to 770 all night to make a path for the rebbe to walk. I dont remember if the Rebbe used it. When the Rebbe went up the steps to 770 it was extremely slippery. R Meir said he was able to make it to 770 because there was a salt truck that went by right as he came on the street so it became possible for him to walk behind it. R Meir was waiting by the steps for the Rebbe. R Meir stretched out his hand to the Rebbe and the Rebbe held on to it so he shouldn't slip.

28) Shmini Atzeres 5747 R Meir slipped on the steps from the sukka to the kitchen and needed stitches on his forehead. Zaidy came banged up to 770 for hakofos. At hakofos the Rebbe pointed to the way R Meir's Mendy was dancing so chayisdik and asking R Meir why he's sleeping

29) R Meir related that he was always exhausted shmini atzeres because hoishana rabba was such a long day, not sleeping at night, lulav in the morning, watching the Rebbe give out lekach until close to licht tzinden, and then he would run home for a quick bite for seudas Yom tov/hoishana rabba.

30) 2 people tried to take away his lulav zechus from him and the Rebbe insisted on R Meir.

31) R Meir had the Zechus to bring a thermos for the Rebbe and cake every day. On Pesach Mrs. Harlig would make the hot water for the Rebbe.

32) R Meir recalls, that on sukkos the Rebbe would learn a lot of the Rebbe Maharash's mamorim. Also, sometimes the Rebbe would drink a cup of wine before davening in the sukka.

33) the Rebbe told R Mordechai regarding R Meir "ich hub nachas/hub em lib"

34) the Rebbe answered to an individual who wanted to wear a kapota every day like R Meir does "when you are like Meir Harlig..."

35) one year, the Kvius was 13-14-15 during a weekday, and the Rebbe asked R Yudel krinsky to ask by R' Meir if he knows what the Rebbe did when there was this kvius the last time. The Rebbe said "מסתמא האט ער עס ביי עס פארשריבען"

36) If the Rebbe finished shmoine esre before the chazan, R Meir would turn the page of the chazan's siddur so that he should start right there and not make the Rebbe wait. R Meir did it to Rabbi Mentlik and Rabbi mentlik started right there.

37) R Meir related what he heard from R Moshe Groner the Freirdeiker Rebbe once needed to start davening and needed a chazan. They asked the Rebbe and the Rebbe said he can't because you need to make hachonos to be the chazan by the Frierdiker Rebbe.

38) On pesach 5727 The Rebbe was by the Seuda in the Frierdiker Rebbe's apartment, and the Rebbe said something that should not be repeated. Then the Rebbe turned to R' Meir and told him specifically "even though you do good things by telling the chasidim what happens here, this shouldn't be repeated". On the way out of the seuda the Rebbe told zaidy again.

(R' Meir would send tapes and letters to Shluchim to notify them the happenings by the Rebbe)

39) R' Meir had the Zechus, that by kois shel bracha, following havdala, he would take the Rebbe's siddur from the table and put it under something so that it wouldn't get dirty, and give it back at the end of kos shel bracha for bracha acharoina.

40) R' Meir related:

In the early years, the farbrengens were in the shalash. In the winter it was very cold and when it would rain hard, the water would drip on everyone's heads. The Rebbe used to wear a type of cape-like coat on top of him. Before the Ma'amor, one of the eltere chasidim would take it off the Rebbe. One farbrengen it was very cold and raining and the Rebbe threw the cape-like coat off himself and was dancing extra chayosdik.

41) R Meir related:

When the Rebbe taught Vihi She'amda on Pesach 5715, he asked if anyone knows the tune. A few people started different tunes. When rabbi Chadakov started his tune the Rebbe said "efsher azoi hut men gezungen bei aich, uber nisht bei unz"

42) R Meir told Rashag a few of the questions which he asked the Rebbe by the seudos. One of them was why we don't do tashlich on shabbos when it doesn't say in the siddur to push it off. The Rebbe said he will answer by farbrengen and the Rebbe answered it in a sicha by the farbrengen that tishrei

43) R Meir relates, that the Rebbe had a minhag to cut the bottom of the lulav around the size of a fist.

44) R Meir always quoted that he heard the Rebbe in yechidus with someone who didn't want to listen to the Rebbe. The Rebbe shouted "even peretz mockin who's older than me, listens to me". (It was so loud they were able to hear from the zal. He also said sometimes they heard from the open window)

45) R Meir would repeat when shazar came to the Rebbe, the Rebbe told him about the Rebbe's room. The Rebbe said "on this table, the shver said chasidus, thousands of yiden poured out their hearts I couldn't bring you this table to where you were"

46) On Rosh Hashana night, R Meir and the chasidisher bochurim would sleep in 770 so they should have the best places for tekios. Once while everyone was sleeping, he saw the Rebbe walk in to the zal and look which bochurim were there. He saw the Rebbe was holding an ateres rosh.

47) on the first day of sukkos 5752 the Rebbe watched everyone bentch and the Rebbe stood from 10 until 3! Afterwards the Rebbe davened shachris, musaf and mincha. After davening the Rebbe asked R Meir if anyone else needed to bentch lulav.

All Anash and Bochurim are invited to participate in a Kinus Hakhel & Siyum Hamishnayos in honor of the Shloshim

אנ"ש והתמימים שיהיו מוזמנים להשתתף
בכינוס הקהל וסיום המשניות לציון

השלושים

של 'איש בית חיינו' המשב"ק
הרה"ת ר' מאיר יהודה ישראל הארליג
בהגה"ח הרב מרדכי ע"ה
of Mashbak Harav Hatomim **Meyer Harlig** ע"ה

יום שלישי ליל ר"ח מנחם אב | בשעה 9:30 בערב
770 איסטערן פארקוויי ב'זאל' למעלה

Tuesday, Erev Rosh Chodesh Menachem Av (29 Tammuz)
9:30^{PM} | 770 Eastern Parkway | Upstairs Zal

ידידיו מכיריו ומוקיריו נקראים להשתתף
משפחת הארליג Harlig Family

לזכרון

הרה"ח הרה"ת ר' מאיר יהודה ישראל

בן הרה"ג הרה"ח הרב מרדכי ע"ה

הארליג

זכה לשמש את כ"ק אדמו"ר משך עשירות שנים

חסיד ומקושר ומנאמני בית חיינו

"לא ימיש מתוך האוהל" – 770

נתמנה ע"י כ"ק אדמו"ר לנתינת הד' מינים שלו

לקהל אנ"ש והת' לברך עליהם

שימש כגבאי במנין של כ"ק אדמו"ר

ממונה על סידור התועדויות כ"ק אדמו"ר וכוס של ברכה

אסף "מעמד" מהתמימים עבור חשבוננו הפרטי של כ"ק אדמו"ר

השפיע רבות על אנ"ש והת' בחיזוק ההתקשרות

עסק בלהט בארגון חגיגות והתועדויות חסידים

לכבוד הימים הבהירים ר"ח כסלו, י"א ניסן וכ"ח סיון

עידכן את השלוחים ברחבי תבל על הנעשה בבית חיינו

זכה שכל בניו ובנותיו הם שלוחי כ"ק אדמו"ר

•

נפטר ביום כ"ט סיון שנת ה'תשפ"ג

ת' נ' צ' ב' ה'